Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 167 (14278) | 1976 оной июлиин 16, пятница | Сэн 2 мүнгэн

КПСС-эй ОБКОМДО

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй урда табигдажа байһан мүнөөдэрэй шухала зорилгонуудта зорюулагдаһан зүблөөн КПСС-эй обкомдо июлиин 15-да болобо. Партиин райкомуудай секретарьнар, аймгүйсэдкомуудай түрүүлэгшэнэр, республикын министерствэнүүдэй болон албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэнэр энэ зүблөөндэ хабаадалсаһан байна. Зүблөөн дээрэ партиин обкомой секретарь В. Ф. Лысов элидхэл хэбэ.

Малай ажалай ашаг шэмые саашадань дээшэлүүлхэ, нийтын адууһа малда хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхэ, хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха түсэбүүдые сүм бэелүүлхэ, эбэртэ бодо малай, хонидой, гахайн, адуунай һүрэгые саашадань олошоруулха, гадна таряа хураалгада һайнаар бэлдэхэ, эмхидхэл түгэсөөр үнгэргэхэ тухай асуудалнууд зүблөөн дээрэ дэлгэрэнгыгээр зүбшэн хэлсэгдэбэ.

КПСС-эй обкомой нэгэдэхи секретарь А. У. Модогоев зүблөөндэ хабаадагшадай урда дэлгэрэнгы үгэ хэлэһэн байна.

СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕДТЭ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседани июлиин 15-да боложо. СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй табан жэлэй түсэбэй, СССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй ба гүрэнэй бюджедэй проектнүүд зүбшэн хэлсэгдээ.

Партиин XXV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэлэй бодомжонууд ба тобшолнуудтай, СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гол шэглэлнүүдтэй зохилдуулан СССР-эй Госпланай зохеоһон арбадахи табан жэлдэ СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй, СССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй проектнүүдые, СССР-эй Финансын министерствын тодорхойлһон СССР-эй 1977 оной гүрэнэй бюджедэй проектые СССР-эй Министрнүүдэй Совет гол түлэб һайшааба.

Союзна республика бүхэндэ, СССР-эй министерство ба албан зургаанда хабаатан түсэбүүдэй, бюджедэй тиимэ проектнүүдые союзна республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдэй түрүүлэгшэнэрэй, СССР-эй министрнүүдэй ба албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй хабаадалгатайгаар хаража үзэхэ, нийтын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлһэнэй, хүдэлмэриин шанар һайжаруулһанай үндэһөөр үйлэдбэриин, барилгын, материально-техническэ арга боломжонуудай ба мүнгэнэй талаар проектлэгдэхэ тоо, баримтануудай шухала тааралдал хангахыень СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Президиумдэ даалгагдаба.

СССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ гүрэнэй табан жэлэй түсэбэй, СССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбэй ба гүрэнэй бюджедэй проектнүүд СССР-эй Верховно Соведэй үзэмжэдэ табигдаха байна.

1976 оной түрүүшын хахад жэлэй туршада СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбэй дүүргэлтын дүнгүүд энэл заседани дээрэ хаража үзэгдөө.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдээр үүсхэгдэһэн ажалай ба политическэ ехэ дэбжэлтын, мүн арадай ажахын 1976 оной түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө дэлгэрһэн социалис мүрысөөнэй, байгша оной түрүүшын хахад жэлэй туршада үйлэдбэриин ашаг үрын, хүдэлмэриин шанарай дээшэлһэнэй үндэһөөр, оронои экономико хүгжөөхэ ба арад зоной байдал улам һайжаруулха хэрэгтэ саашанхи амжалтанууд туйлагдаа.

1975 оной түрүүшын хахад жэлтэй жэшэбэл, промышленна үйлэдбэрилгын хэмжээн жэлэй түсэбэй ёһоор 4,3 процент байхын орондо 5 процентээр нэмэбэ. Промышленна продукци худалдаха хахад жэлэй түсэбые бүхы министерствэнүүд ба албан зургаанууд, союзна республиканууд үлүүлэн дүүргээ. Түсэбһөө гадуур 4 миллиард түхэриггэй продукци худалдагдаһан байна. Промышленностьда хи ажалай бүтээсэ 1975 оной түрүүшын хахадта 3,4 процент байһан аад, мүнөө 3,5 процентээр дээшэлээ. 1976 оной түрүүшын хахад жэлдэхи худалдаа наймаае 1975 оной түрүүшын хахад жэлэйхитэй жэшэбэл, 1,8 процентээр нэмэнхэй. Капитальна хүдэлмэридэ гүрэнэй зүгһөө сэхэ һомологдоһон мүнгөөр 21,6 миллион дүрбэлжэн метр нийтэ талмантан байрын гэрнүүд, 99 мянган эдиршүүлэн һураха юрэнхы эрдэмэй һургуулинуудай, техническэ мэргэжэл олгохо училищинуудай байшангууд баригдаа.

Гэхэ зуура, 1976 оной түрүүшын хахад жэлэй түсэбэй дүүргэлтын талаар дутуу дунданuудай тохеолдоһониинь заседани дээрэ гэмдэглэгдэбэ. Хэдэ хэдэн министерствэнүүд үйлэдбэрилгын нийтэ хэмжээнэй талаар даабаряа дүүргэбэшье, тогтоогдомол номенклатуратай тон шухала зүйлэй продукци үйлэдбэрилхэ түсэбэй дүүргэлтэ хангаагүй байна. Барилгадахи ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ даалгабари хүсэд дүүргэгдээгүй. Олохон министерствэнүүд үйлэдбэриин предприятинуудые ашаглалгада оруулха ба ашаглаха даабаринуудаа дүүргэжэ шадаагүй.

Тэдэнэй харьяата предприятинуудай ба барилганuудай хүдэлмэридэ тохеолдоһон дутуу дунданuудые зайсуулхаар хэмжээ ябуулганuудые хараалха ба бэелүүлхыень, мүн түсэбтэ даабаринуудай дүүргэлтэ хангахыень СССР-эй министрнүүдые, албан зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдые, союзна республикануудай Министрнүүдэй Соведүүдые СССР-эй Министрнүүдэй Совет уялгалба.

Ургаса хурааха хүдөө ажахын техникэ бэлэн болголгые ойрын үдэрнүүдтэ түгэсхэхын тула шухала бүхы хэмжээнүүдые абаха зайлашагүй байһанда, мүнөө жэлэй ургаса хураалгын хүдэлмэри амжалтатайгаар дүүргэхэ ябадал хангалгада, орооһо таряа һайнаар хадагалха, хүдөө ажахын продукци худалдан абаха түсэбүүдые дүүргэхэ, үрэһэ хүрэнгэ хааха, малай тэжээл бэлэдхэхэ асуудалнуудта онсо анхарал хандуулагдана.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ нүхэр А. Н. Косыгин заседани дээрэ үгэ хэлэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай секретарь нүхэр А. П. Кириленко СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй заседаниин хүдэлмэридэ хабаадаа

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЫЕ ТҮРҮҮШЫН ҮДЭРһӨӨ ЭРШЭТЭЙГЭЭР

һАРА СОО ДҮҮРГЭХЭБДИ

Хэжэнгын аймагай Чинын совхозой хүдэлмэришэд нийтынгээ адууһа малда бардам хүрэхэ тэжээл бэлэдхэхын түлөө шадалаа гамнангүй тэмсэхэ хүсэлтэй байһанаа нэгэн дуугаар мэдүүлнэ. Даб дээрээ һургуулиин һурагшанар болон ажахын харьяата газар дээрэ оршодог эмхи зургаануудай алба хаагшад набшаһата тэжээл бэлэдхэнэ. Һүүлэй мэдээгээр 210 центнер иимэ тэжээл хадагалагдаба. Гадна һаяын үдэрнүүдтэ АВМ-0,4 түхэлэй нэгэ түхеэрэлгэ хүдэлгэгдэжэ эхилхэнь.

Үбһэ хураалгада бэлэдхэл мүн лэ түлэг дундаа ябуулагдажа байна. Оньһожоруулагдамал 3, гараар сабшаха 5 звено бүридхэгдөөд, үглөө мүнөө ажаллажа эхилхээр бэлэн.

Совхозой үбһэшэд нэгэ һара соо тэжээл бэлэдхэлгынгээ хүдэлмэриие түгэсхэхөөр хараална. Энэ хугасаа соо 33.000 центнер һайн шанартай үбһэн бэлэдхэгдэхэ, 350 тонно сенаж, 1460 тонно силос дарагдаха, 250 центнер ногооной гурил татагдан гаргагдаха юм.

С. ШАГЖИЕВ,
совхозой директорэй уялга дүүргэгшэ.

ЗВЕНОНУУД ХҮДЭЛЖЭ ЭХИЛБЭ

Улаан-Үдын аймагай «Дружба» колхозой гэшүүд эдэ үдэрнүүдтэ тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэ хам оробо. Тракторaap, гараар үбһэ сабшажа эхилээ, набшаһата тэжээл бэлэдхэнэ, сенаж дарана.

Тус колхозой Гарбагатайн отделенидэ В. С. Медведев К. М. Гордеев хоерой даадаг звенонууд 3—4 үдэрэй туршада үбһэ сабшажа байна. Нүхэр Гордеевэй даадаг звеногой гэшүүд 200 центнер үбһэ һурилөө. Энэл колхозой Пестеревэй отделенидэ мүн лэ хоёр звено (даагшанарынь А. П. Михалёв, С.В. Дазыдов) хэдэн хоногой сенаж даража эхилээ. Һүүлэй мэдээгээр 207 тонно сенаж эндэ дарагдаа.

Набшаһата тэжээл бэлэдхэлгэ мүн лэ эхилээ. Аймагай бүхы организацинууд болон эмхи зургаанууд энэ хүдэлмэридэ хабаадана. «Сельхозтехникын» аймагай нэгэдэлэй хүдэлмэрилэгшэд эндэ һаяхан воскресник эмхидхэжэ, 200 гаран центнер набшаһата тэжээл бэлэдхээд, хонидой байрануудта асаржа хатаагаа.

Тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэри үдэр бүри үргэдэжэ байна.

А. НАГАСЛАЕВ.

ТҮРҮҮШЫН 100 ЦЕНТНЕР

Мухар-Шэбэрэй аймагай «Эрдэм» совхозой хүдэлмэришэд энэ жэлдэ адууһа малдаа бардам хүрэхэ үбһэ тэжээл бэлэдхэхэ зорилготой. Совхозой отделенинүүдтэ хэрэгтэй болохо машина, техникэ заһабарилагдачхай. Сабшалангай ногооной хүсэд ургагар тус ажахыда ногооной нигаминтай гурил бэлэдхэжэ эхилбэ.

Ажахын түб һууриин болохо Түгнэ нюгагта бэрхэ механизатор Елизар Михеевич Варфоломеевэй хүтэлбэри доро АВМ-0,4 түхэлэй агрегаар ногооной гурил гаргадана. Уржадэр эндэ түрүүшын 100 центнер иимэ гурил татагдаа. Ногооной гурилда гол газараар ургаһан ногоон, халаахай, полиин захаархи буртаг үбһэн сүм хэрэглэгдэнэ.

Р. ДОНДУКОВ.

Нооһон манай баялиг

ИЛАГШАДТА —МОТОЦИКЛ

Партиин XX съездын нэрэмжэтэ колхозой Зургаан-Дэбын хайшалалгын пункт дээрэ тодхогдоһон электро-хайшанууд нэгэ жэгдээр таршаганалдана. Хайшалалгын түрүүшын үдэрһөө эндэ хүдэлжэ байһан Ноёхоной дунда һургуулиин һурагшадай олонхинь аха нүхэдһөө гээгдэнгүй, үндэр бүтээсэтэ ажалай жэшээ харуулна. Үдэрэй туршада 85 хониной нооһо һайн шанартайгаар хайшалдаг колхозой механизатор Иван Балданов, үдэр бүри 55 хониной нооһо хиргадаг студентка Ханда Эрдынеева гэгшэдһээ жэшээ абажа, һурагшад С. Буянтуев Д. Эрдынеев ба бусад үдэр бүри 35—40 хониной нооһо хайшалжа тушаана.

Хүдэлмэриин һүүлэй гурбан үдэрэй дүнгүүд согсологдожо, мүрысөөндэ илагшадта 15 түхэриг хүрэтэр мүнгэн шан барюулагдаа. Бүхы ажалай һүүлшын дүнгүүдэй ёһоор, бүтээсэ ехэтэй, һайн шанартай ажалаараа социалис мүрысөөндэ илагшадта мотоцикл, хубсаһа угаадаг машина, алтан час, бусад үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаха юм.

Хайшалалгын пунктда харуулан ойлгуулха хэрэгсэлнүүд, плакадууд, лозунгнууд бии. Пунктын хүдэлмэришэдэй сүлөөтэй сагта политинформаци ба элдэб хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэнэ. Мүн шэнэ газетэ, журналнууд асаргадаг, кинофильмнүүд харуулагдадаг.

С. БИЛИГТУЕВ
колхозой гэшүүн
Сэлэнгын аймаг.

Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо «сагаан алта» хураалга түлэг дундаа үргэлжэлһөөр. Тус ажахын томодхогдоһон пунктда ажалладаг хайшалагшад хонидой нооһо һайн шанартайгаар абажа тушаахын түлөө мүрысэн хүдэлмэрилнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ социалис мүрысөөндэ оролсоһон нооһо хайшалагша Александр Санжиев хониной нооһо түргэн аргаар хайшалжа байна Н ЕФИМОВЭЙ фото.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР Ф. П. СУВОРОВТО БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА УХААЛАН ЗОХЕОГШО ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Ухаалан зохёолгын талаар габьяатай байһанайнь түлөө Улаан-Үдын авиапредприятиин техник бригадир Федор Петрович **Суворовто Буряадай АССР-эй габьяата ухаалан зохёогшо** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо В. УБЕЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан
1976 оной июлиин 15

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭД С. Г. ЗАХАРОВ, В. У. КАЗАЧЕНКОДЭ БУРЯАДАЙ АССР-эй ГАБЬЯАТА ИНЖЕНЕР ГЭҺЭН ХҮНДЭТЭ НЭРЭ ЗЭРГЭ ОЛГОХО ТУХАЙ

Республикын авиационно транспортын хүгжэлтэдэ габьяатай байһанайнь түлөө **Буряадай АССР-эй габьяата инженер** гэһэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгохо:

Захаров Семён Григорьевичто — Улаан-Удын авиапредприятиин ахалагша инженер.

Казаченко Владимир Ульяновичта — Улаан-Үдын авиапредприятиин авиационно-техническэ баазын ахамад инженер.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо В. УБЕЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной июлиин 15.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

УЛААН ҮДЫН АВИАПРЕДПРИЯТИИН ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Граждан авиациин Зүүн-Сибириин управлениин байгуулагдаһаар 50 жэлэй ойтой дашарамдуулан, үйлэдбэриин үндэр амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха:

Жоголев Иван Александровичые — Улаан-Үдын аэропортын хэлхеэ холбооной узелай начальник

Казимиренко Анатолий Антоновичые — авиапредприятиин командир.

Пономаренко Григорий Мифодьевичые — авиапредприятиин командир.

Спиридонов Владимир Михайловичые — авиапредприятиин командир

Ступаков Иннокентий Георгиевичые — автобазын слесарь

Убеев Логин Александровичые — Закаменск хотын авиапредприятиин начальник.

Ченкиров Владимир Ивановичые — авиапредприятиин бортмеханик.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо В. УБЕЕВ.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан
1976 оной июлиин 15.

ТАСС Шэнэ һонин

СУРТАЛ НЭБТЭРҮҮЛДЭГ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЭЙ ЗҮБЛӨӨН

КПСС-эй ЦК-да БОЛОБО

Союзна республиканууда Компартинуудай ЦК-нуудай, партиин крайкомуудай ба обкомуудай пропагандын ба агитациин таһагуудые даагшанарай зүблөөн партиин Центральна Комитедтэ болобо. Союзна республикануудай компартинуудай ЦК-нуудай секретарьнууд, КПСС-эй ЦК-гай харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, түбэй соёл сурталай эмхи зургаануудай ба хэблэлэй хүдэлмэрилэгшэд зүблөөндэ хабаадаа.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь М. В. Зимянин «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүүдэй үндэһөөр партийна һуралсал эмхидхэхэ зорилгонууд тухай» партиин Центральна Комитедэй тогтоолые дүүргэхын тула партийна организацинуудай ябуулха хүдэлмэри тухай элидхэл хэбэ.

КПСС-эй XXV съезд дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэһэн элидхэлэй бодомжонууд ба тобшололнуудай үндэһөөр, партиин дотоодын ба гадаадын политика бэелүүлхэ, экономико ба соёл культура, нийтын ажабайдал хүгжөөхэ, буржуазна үзэл бодолтой уласхоорондын оршом соо тэмсэхэ зорилгонуудтай зохилдуулан, партийна һуралсал улам һайжаруулха, тэрэнэй политическэ хэм хэмжээе дээшэлүүлхэ, коммунис байгуулалтын бодото хэрэгүүдтэй холбоо барисааень бэхижүүлхэ асуудалнуудые зүблөөн хаража үзөө. Тэрэшэлэн ажалшадай экономическа һуралсал улам үргэдхэхэ, залуушуулай политическэ һуралсал һайжаруулха, пропагандистнуудай кадрнуудые бэлдэхэ, партиин теори ба политика тайлбарилан нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ мэдээсэлэй хэрэгсэлнүүдэй дүүргэдэг үүргэ бүри ехэ болгохо арга замууд мүн лэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Зүблөөндэ хабаадагшад КПСС-эй XXV съездын материалнуудые шудалалга эмхидхэдэг, суртал бодолой хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулдаг дүй дүршэлөө халан абалсаба. Эдэнь коммунистнуудай, бүхы ажалшадай ажалай ба нийтын эдэбхи үүсхэл дээшэлүүлхэ, арбадахи табан жэлэй зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхэ зорилготой байна.

(ТАСС).

СТОКГОЛЬМСКО ШЭНЭ УРЯАДА

100 миллион хүнэй гар табигдаа

Эб найрамдал хамгаалха Советскэ комитедэй даб дээрэхи мэдээнэй ёһоор, Стокгольмско шэнэ уряада манай ороной 100 миллион шахуу гражданинууд гар табяад байна.

Комитедэй түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо, академик Е. К. Федоров энэ ушарые шэнжэлэн тайлбарилхадаа, ТАСС-ай корреспондентдэ иигэжэ хөөрэбэ.

— Буу зэбсэгүүдые үрдилдэн түхеэрхэеэ болихо, зэбсэгүүдые хураахын түлөө тэмсэхэ гэһэн Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй уряа Советскэ Союз дотор ехэтэ һайшаагдан дэмжэгдээ. Жэшээлэн хэлэбэл, энэ шухала документдэ Москвагай ба Московско областиин 7 миллион үлүүтэй, Ленинградай ба Ленинградска областиин 2 миллион үлүүтэй зон гар табяад байна.

Россиин Федерациин Краснодарска, Приморско, Ставропольска, Хабаровска хизаарнуудай, Куйбышевска, Оренбургска, Свердловско областьнуудай, Дагестанай, Карелиин, Хальмагай ба бусад автономито республиканууд болон областьнуудай бэеэ хүсэһэн хүн зоной хахадһаа олониинь тус уряада гар табинхай

Украиныn, Белоруссиин, Узбекистанай, Кахастанай, Армениин ба бусад союзна республикануудай бэеэ хүсэһэн зоной олонхинь Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй хандалгада гарнуудаа табиба.

Амгалан байдал аршалан хамгаалхые хүсэдэг манай арадай дура хүсэл ба шиидхэбэринь Стокгольмско шэнэ уряае дэмжэһэн ехэ митингнүүд, суглаанууд дээрэ элирхэйлэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, энэ кампаниин эхилһэнһээ хойшо үнгэрһэн һара хахадай турша соо Украинада зуу мянга гаран, Ростовско областьдо 10 мянга шахуу иимэ суглаанууд ба митингнүүд болоо.

Стокгольмско шэнэ уряада гар табилга үргэлжэлһөөр

„САЛЮТ-5": МЕДИЦИНСКЭ ШЭНЖЭЛГЭНҮҮДЭЙ ҮДЭР

Ниидэлгэ залан хүтэлхэ центр. (ТАСС) «Салют-5» гэжэ замбуулинай научна станциин экипажда июлиин 14 медицинскэ шэнжэлгэнүүдэй үдэр болоо. Космонавтнар Борис Волынов, Виталий Жолобов зүрхэ-һудалаингаа сохилые шэнжэлхэ, амисхаалай параметрнүүд ба бэеынгээ температурые хэмжэнэ. Олон үүргэ дүүргэдэг «Полином-2М» гэжэ аппаратурын, бэедэнь табигдаһан электродуудай ба датчигуудай туһаламжаар зүрхэнэй сохисо ба амисхаалаа шинан шэнжэлнэ. Эдэ мэдээнүүдые урда тээнь газар дээрэ хэгдэһэн шэнжэлгэнүүдэй үрэ дүнгүүдтэй жэшээлэн, бэеынгээ элүүрые өөһэдөө зүбөөр сэгнэхэ, саашадаа ямар байхыень мэдэхэ аргатай байна.

Медицинскэ хиналтын мэдээнүүдэй ёһоор, нүхэд Волыновай ба Жолобовой бэень элүүр һайн ябана. Командирай һудал — минутада 52, бортинженерэй — 44 сохилно, шуһанайнь дарасын хэмжээн тус бүридөө 110/70, 115:55 миллиметр болоно.

Станци дээрэхи оньһон түхеэрэлгэнүүд һаадгүй һайнаар хүдэлнэ. Ниидэлгэ үргэлжэлһөөр.

ЭМХИТЭЙ ЬАЙНААР

«Эрдэм» совхозой хоёрдохи отделени... Эндэ хонидой нооһо хайшалалгын томодхогдоһон пункт түхеэрэгдэнхэй. Ажахын хүдэлмэрилэгшэд хонишодой ажалай халуун хаһада эртээнһээ һайнаар бэлдэзд, эмхитэйгээр эхилһэн байгаа. Совхозой ахамад зоотехник Евстигней Фомич Мильгунов нооһо хайшалалга тухай иигэжэ хөөрэнэ:

— Энэ харюусалгатай хүдэлмэреэ июлиин 3 да эхилээбди. Хамта дээрээ 21.300 гаран хонин хайшалагдаха юм. Хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,78 килограмм нооһо абажа, 830 центнер гүрэндэ худалдаха түсэбтэйбди. Түрүүшын хэдэн үдэрэй дүнгүүдые хаража үзэхэдэ, хүдэлмэримнай муу бэшээр ябуулагдажа байна. Гурбан үдэр таһалгарнагүй бороо орожо, ажалнай нилээд удааруулагдаа. Тиигэбэшье хараалагдаһан болзортоо энэ хүдэлмэреэ дүүргэхэ зорилготойбди.

Хайшалалгын пунктда хамтадаа 56 электро-хайша хүдэлгэгдэнэ. Энэ хүдэлмэридэ ажахын механизаторнууд гол түлэб хабаадуулагданхай. Совхозой ахамад зоотехник Е Ф Мильгунов, хайшалалгын пунктын начальник Д. О. Батуев эндэхи хүдэлмэрилэгшэдэй ажалые шадамар бэрхээр эмхидхэнэ. Түрүүшын гурбан үдэрэй туршада 9 отарын хонидой «үбэлэй дулаан дэгэл» абтаһан байна. Үдэр бүри дунда зэргээр 1.600 хониной нооһон хайшалагдана.

Хэдэн отарын хонишод «сагаан алта» абаха түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэнхэй.

Жэшээлэн хэлэбэл, Бернс Дамбаевич Даширимаевай отарада 556 томо хонин харууһалагдана. Тус отарын хүдэлмэрилэгшэд хонин бүриһөө 2,5 килограмм нооһо абаха түсэбтэй байһан юм. Тэрэнээ 300 граммаар үлүү дүүргэһэн байна. Нооһоной шанар һайн гэжэ мэргэжэлтэд элирүүлээ. Мунко Соктоевой хүтэлбэрилдэг отарын хонишод голгон бүриһөө 2,7 килограмм нооһо абаха түсэбтэй һэн. Тэрэнээ баһал 300 граммаар үлүүлэн дүүргэһэн байха юм. Иимэрхүү жэшээнүүд тус совхоздо олон.

Нооһо хайшалагшадай дунда социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Тэдэнэй ажалай дүнгүүд үдэр бүри согсологдожо байдаг. Хайшалагшадай дундаһаа Николай Паламдоржиев Цыпилма Гомбожапова, Геннадий Паламдоржиев гэгшэд онсо шалгарна. Тэдэнэр тус тустаа үдэр бүри 90—95 хониной нооһо хайшалжа, даабаряа холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Дүршэл ехэтэй механизаторнууд Бальжан ЦыреновNич Тагаров, Базар Дашиевич Дугаржанов гэгшэд нооһо хайшалагшадай хүдэлмэридэ айхабтар ехэ туһа хүргэнэ. Нүхэр Тагаров хайшануудые тошылдодог ажалтай. Нүгөөдэ нүхэрынь наладчигаар хүдэлнэ. Тэдэнэр даабарига ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, нооһо хайшалагшадай хүдэлмэриие багаханшье саг соо һаатуулнагүй.

Совхозой хүтэлбэрилэгшэд болон мэргэжэлтэдэй зохёоһон түсэбэй ёһоор «сагаан алта» хураалга хүдэлмэриин 10 үдэрэй туршада дүүргэгдэхэ ёһотой юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ энэ хүдэлмэри 12 үдэр соо дүүргэгдээ һэн. Хүдэлмэриин 10 үдэрэй туршада хайшалагша бүхэн хамтадаа 1.600 килограмм нооһо абаха даабаритай. Тэрэнээ үлүүлэн дүүргэһэн эрхим хайшалагшадта 300 түхэриг мүнгэн шан барюулагдахаар хараалагданхай.

Цыпилма Гомбожапова үнгэрэгшэ жэлдэ эрхимээр ажаллажа, нооһо хайшалха даабаряа үлүүлэн дүүргэһэн байгаа. Тиигэжэ мүнгэн шанда хүртөө һэн. Энэ жэлдэ баһал һайнаар хүдэлнэ. Шагналда дахин хүртэжэшье болохо, гээд совхозой ахамад зоотехник Евстигней Фомич Мильгунов хэлэнэ.

Б. БАНЧИКОВ,
манай корр.
Мухар-Шэбэрэй аймаг.

АШАТАЙ ТУҺАТАЙ ХӨӨРЭЛДӨӨН

Улаан-Үдын нарин сэмбын комбинат республикын томо предприятинуудай нэгэн мүн. Тэндэ дүй дүршэлөөр баян болоһон ажалай ветеранууд, үйлэдбэриин түрүүшүүл олон. Мүн тиихэдэ жэл бүри хэдэн арбаад залуу хүбүүд, басагад комбинадта ерэжэ, ажалайнгаа намтарые эхилдэг байна. Залуушуулые үйлэдбэриин нюусатай танилсуулжа, шадабаритай, мэргэжэл һайнтай хүдэлмэришэн болгон һургаха хэрэгтэ предприятиин дирекци болон ниитын организацинууд ехэ анхарал хандуулдаг болонхой.

Комбинадай ажалай ветеранууд болон һурган хүмүүжүүлэгшэдэй суглаан һаяхан болоно, тэрээндэ залуу хүдэлмэришэд хабаадалсаба. Тиигэжэ дүршэл ехэтэй хүдэлмэришэд ажалайнгаа нюуса тухай залуушуулда хөөрэжэ үгэһэн байна. Тус предприятиин цех болон участогуудта мүнөө 123 һурган хүмүүжүүлэгшэ хүдэлжэ байдаг юм. Гэдэһэр залуу 125 хүдэлмэришэниие шефтээ абанхай.

Предприятиин мастер И. К. Ивановой суглаан дээрэ хөөрэхэдэ, эндэ суглараһан залуушуул ехэтэ һонирхон шагнаһан байна. Нүхэр Иванов комбинадай бэрхэ уралан нарижуулагшадай нэгэн юм. Энэ хүдэлмэридөө һайн үрэ дүнгүүдые түйлажа, Россин Федерациин габьяата уралан нарижуулагшын нэрэ солодо хүртэһэн байгаа. Мүн тиихэдэ Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагданхай. Тэрэнэй ажалладаг участогай коллектив һара, жэл бүри һаин дүнгүүдые түйлана. Дүршэл ехэтэй мастер залуушуулые һурган хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг.

Һурган хүмүүжүүлэгшэд болон залуу хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ ажалай ветеран, һоoho ээрэгшэ Е. П. Данилова, бригадир В. Ф. Дмитриева гэгшэд үгэ хэлэжэ, аха нүхэдһөө жэшээ абажа, ажалдаа оролдосотойгоор хүдэлхыень, Эхэ оронойнгоо ёһотой патриодууд болохыень залуу үетэниие уряалһан байна. Москва хотын предприятинуудай түрүү хүдэлмэрилэгшэдэн гаргаһан «Эрхим шанараар табан жэлдэ — бата найдабарита ажал» гэһэн үүсхэлые нүхэр Дмитриева предприяти дотороо бултанһаа түрүүлэн дэмжэһэн юм.

Залуу хүдэлмэришэд суглаан дээрэ харюугай үгэ хэлэбэ. Валя Гаврилова энэ предприятида һаяшаг хүдэлжэ эхилээ һэн. Тиигэбэшье арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түрүүшын хахадай түсэбтэ даабариие оолзорһоонь холо урид дүүргэһэн байна. Өөрынгөө багша В. Д. Разуваевада залуу хүдэлмэришэн баяран үгэнүүдые хэлэжэ, аха нүхэдөө баясуулба. Техническэ мэргэжэл олгохо училищиин һурагша Надя Петрова суглаан дээрэ багшанар болон мастернууд тухайгаа хөөрөөд, саашанхи ажалдаа ехэ амжалта хүсэһэн байна.

Залуушуулые һурган хүмүүжүүлхэ хүдэлөөе саашадань бүри үргэн далайсатайгаар ябуулжа, һайн дүнгүүдые түйладаг һурган хүмүүжүүлэгшэдэй дүй дүршэлые олоной дунда тарааха хэмжээнүүдые хараалһан тогтоол суглаанда хабаадагшад баталан абаа.

В. БАЛЬЖАНОВ.

УЛЬЯНОВСК. В. И. Ленинэй түрэһөөр 100 жэлэй ойн нэрэмжэтэ талмаи. ТАСС-ай фотохронико.

ГАБЬЯАШНИ МҮНХЭ, СЭРЭГШЭ!

1975 ОНДО Эхэ орон доторнай Агууехэ Илалтын 30 жэлэй ойдо бэлэдхэлэй болоно байха үедэ аяар холын Казахстанай Павлодарска областиин Лебяжинска районой Кызыл Кочам (али Когам гү?—Ц. Д.) совхозой гурбадахи отделениһээ нэгэ бэшэг ерээ һэн. Бэшэг соо залуу сэрэгшын фото байгаа.

«Хүндэтэ нүхэр редактор! — гэжэ тэрэ бэшэг эхилнэ— Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда хабаадагша, Казахай ССР-эй Павлодарска областиин Лебяжинска районой Кызыл Кочам совхоздо ажаһуудаг Дюсенов Калы Дюсенович Танда энэ бэшэгээр хандана.

Би 1944 оной май соо байлдажа байгаа Армида сугтаа алба хэдэг, Танай нютагай Бабуев Сергейтэй нүхэсөө һэнби. 1944 оной майн 19-дэ тэрэ наһа бараа һэн. Немецко-фашистска сэрэгһээ түрэл Эхэ ороноо аршалан, тэрэ алуулаа юм.

НҮХЭР БАБУЕВ дундаһаа дээшэ үндэр, бүхэриг бэетэй хүбүүн бэлэй. Дайнай эхиндэ Улаан-Үдэ хотодо педагогическа училищи дүүргээ хүм гэжэ хэлэгшэ һэн.

Би баһа багша байгааб, тиимэһээ багша хүн багшатай ушаржа. бидэнэй хани нүхэсэл эхилээ юм. Тэрэ үедэ хүбүүн гвардиин лейтенант нэрэ зэргэтэй байжа, гвардейскэ частиин взводые командалдаг юм һэн. Хөөрэлдэхэдөө, түрэлхидни наһа баранхай гэдэг байгаа. Фотынь ара талада адресынь заагдаһан. Тэндэ түрэһэн юм гү, али хүдэлһэн гү, би мэдэнэгүйб. Адрес өөрынь гараар бэшээтэй. Дайнай һүүлээр бэшэг бэшэлсэдэг байхабди, наһанайнгаа дүүрэтэр нүхэсэхэбди гэжэ бэе бэедээ үгээ үгэлсэһэн зомди. Дайнай һүүлээр олон жэлдэ фотокарточкыень хадагалжа ябааб, юуб гэхэдэ тэрэнэй габьяа мүнхэ. Бидэ —амиды ябагшад хэтын хэтэдэ тэдэниие һанажа ябаха уялгатайбди.

Илалтын 30 жэлэй урда тээ тэрэнэй бишыхан фотые эхэ нютагтань бусааха гэжэ шиидэбэб. Магад, дайнай урда тээхи нүхэдынь олдохо аалам. Тэдэнэй нютагай хүбүүн, тэдэнэй нүхэр Сергей Бабуев Эхэ ороноо хамгаалан, баатарлигаар наһа бараа гэжэ тэдэнэр мэдэг. Тэрэ Эхэ оронойнгоо үнэн сэхэ хамгаалагша, дүлэтэ патриот байһан юм...»

БАБУЕВАЙ ДАЙШАЛХЫ нүхэр саашань бэшэхэдээ, Улаан-Үдэдэ гү, али түрэһэн нютагтань Эхэ ороноо хамгаалагшадта хүшөөгэй табигдаһан байбал, нютагай тэрэ хүшөөдэ гвардиин лейтенант Бабуев Сергейн обогые һиилэхэ тухай ябадал хэхые дурадхаа.

С. Бабуев хадаа Молдавиин ССР-эй Красношени һуурин шадар болоһон байлдаанда дайсанай һомондо дайрагдаа һэн гэжэ бэшэгһээ мэдэжэ абахаар.

Өөрөө К. Д Дюсенов дайнда үрөөһэн хүлөө гэжэ, 1946 ондо инвалид болоод табигдаһан байна. Түрэл нютагаа бусажа ерэһээр, эхин классай багшаар хүдэлдэг юм ха.

Энэ бэшэгэй мүрөөр бэдэрүүлгэ хэхые редакци намда даалгаа. Фотын ара талада заагдаһан адресаар нютаг руунь (Агын национальна округой Урта нютаг) бэшээд харюу абтаагүй. Агын окружной музейдэ фото-бүүлгабари, бэшэг эльгээгдэжэ, харюу абтахадаа, ехэ юумэн мэдэгдээгүй гэжэ ойлгохоор байгаа бэлэй. Улаан-Үдын педучилищиин хуушанай багша Л. Г. Пастернак дайнда унаһан шабинар тухайдаа мэдээ суглуулдаг гэжэ дуулаад, тэрээндэ хандахада, училищи дүүргээд, дайнда алуулһан хүнүүдэй список соо Бабуев гэжэ обог үгы байгаа.

Мүнөө Дюсеновэй [illegible] гэи зарим хүбиие өөрын [illegible] дорхойлготойгоор [illegible] зорилгомнай юун бэ [illegible] С. Бабуев тухай уншаг[illegible] фото-зурагыень харах[illegible] таниха мэдэхэ зон у[illegible] дан дунда олдожо маг[illegible] жэ наидагдаа юм. Юуб [illegible] дэ, дайнда унаһан [illegible] сэрэгшэдэй дурасх[illegible] имагтал Илалтын ой[illegible] шэ, харин үдэр бүри [illegible] гинаар сахижа, мэдэгэ[illegible] габьяаень олондо мэду[illegible] байха уялгатайбди. Н[illegible] баатарай нэрэ түрэл ар[illegible] мэдэгдэнгүи [illegible] ёһогүй.

Хэрбээ С. Бабуевые [illegible]ха, мэдэхэ хүнүүдэй [illegible]даа һаань, тэрээн тухай[illegible]да дуулгыт, бэшыт[illegible] хандана бди.

Ц. ДОНДОГОЙ

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР И. Н. ПАТРАХИНИИЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Яруунын аймагай совхозуудта үйлэдбэриин болон социально-соёл культурын барилганuудые бодхоохоор эдэбхитэйгээр хабаадалсаһананиь түлөө пенсионер Иннокентий Никитович **Патрахиниие** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо В. УБЕЕВ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной июлиин 14.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР В. Г. КИРЮХИНИИЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, хүдөө ажахын үйлэдбэридэ удаан саг соо һайнаар ажаллаһанайнь түлөө «Востоксибгипроводхоз» институдай Буряадай отделениин Хурамхаанай экспедициин начальник Владимир Георгиевич **Кирюхиниие** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнаха.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо В. УБЕЕВ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ Соведүүдэй байшан.
1976 оной июлиин 14.

БурАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

НҮХЭР С. Г. БАЛБАРОВЫЕ БУРЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ГРАМОТААР ШАГНАХА ТУХАЙ

Түрэһөөр 60 наһа гүйсэһэнтэйнь дашарамдуулан, хүдөө ажахын болон совет органуудта олон жэлэй туршада ашата үрэтэйгөөр ажаллаһанайнь түлөө Сэлэнгын аймагай ажалшадай депутадуудай Жаргалантын сомоной Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Самбу Гармацыбикович **Балбаровые** Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха.**

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо В. УБЕЕВ

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь И. ЧЕРНЯКОВ.

Улаан-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
1976 оной июлиин 14.

„Олимпиада-80" гэжэ оргкомитедэй делегаци

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо, Оргкомитедэй түрүүлэгшэ И. Т. Новиков түрүүтэй «Олимпиада-80» гэжэ оргкомитедэй делегаци МОК-ын 77-дохи сессидэ хабаадахын, 1976 оной Олимпиин наадануудые эмхидхэлгын асуудалнуудтай танилсахын тула июлиин 14-дэ Монреаль ошоод ниидээ.

(ТАСС).

ХЭН ХААНА ҺУРАХА ДУРАТАИБ?

ХҮДӨӨГЭЙ МЭРГЭЖЭЛТЭДЭЙ ГУЛАМТА

Улаан-Үдын аймагай Ивалга тосхон һүүлэй жэлнүүдтэ танигдахаар бэшэ болотороо хүгжэжэ байна. Тосхоной баруун зүгтэ 4—5 дабхар томо сагаан байшангууд ербылдэн бодожо, тэрэнэй шарайе городой түхэлтэй болгобо. Дурсагдаһан байшангуудта Ивалгын гидромелиоративна техникум байрладаг юм.

Техникумэй комплекс һаяшаг баригдажа, ашаглалгада оруулагдаһан байна. Тэрэнэй бүридэлдэ 960 хүнэй һууритан һуралсалан корпус, 240 һурагшын багтаамжатай лабораторинуудай байшангууд, 880 хүнэй байрлаха хамтын байранууд оролсоно. 240 һурагшын нэгэ доро практика гаража болохоор томо корпус баригдажа. 1975 оной эсэстэ ашаглалгада оруулагдаһан байна. Тиихэдэ 600 хүнэй багтаамжатай хамтын байра мүнөө баригдажа байнхай. Гэрэмнай ерэхэ жэлэй августда дүүргэгдэхэ юм. Тэрэнэй барилгада 962 мянган түхэриг гаргашалагдахаар хараалагдана. Энэ хадаа городой түхэлтэй байра болохо юм. Спашадаа һурагшадай хамтын байранууд дулаан галеренгээр һуралсалай корпустой холбогдохоор түсэблэгдэнэ.

Манай техникумдэ 350 хүнэй һууритай актова зал, 120 хүнэй нэгэ доро хоол бариха столово бии. Мүн олон тоото станогуудай тодхогдоһон мастерскойнууд баригданхай. Техникумэй багшанар, бусад хүдэлмэрилэгшэд 4—5 дабхар болбосон түхэлтэй гэрнүүдтэ ажаһууна. Богонёор хэлэхэдэ, багшанарай амжалтатайгаар ажаллажа, һурагшадай һайнаар һураха бүхы арга боломжонууд манай техникумдэ бии гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Ивалгын гидромелиоративна техникум хадаа хүдөө ажахын кадрнуудые бэлдэдэг Россин Федерациин томо, һайн түхеэрэлгэтэй, гэр байрануудаар һайнаар хангагдаһан техникумүүдэй нэгэниинь болоно.

Манай техникумэй тогтоогдоһоор 48 жэл болобо. 1928 ондо Улаан-Үдэ хотодо газар эсхэмжэлгын һургуули (землеустроительная школа) эмхидхэгдэһэн байгаа. Тэрэ һургуулиин үндэһэ һуури дээрэ 1931 ондо хоёр техникум эмхидхэгдэһэн юм. Нэгэниинь Улаан-Үдэдэ (мүнөө М. Н. Ербановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын техникум), нүгөөдэнь — Хяагта хотодо байрладаг байгаа. Тиигэжэ манай техникум 1931 онһоо 1970 он болотор Хяагта хотодо байрлажа газар эсхэмжэлдэг болон гидромелиорациин мэргэжэлтэдые бэлдэдэг байһан юм. 1964 ондо «Гидромелиорациин ажахые оньһожоруулгын», 1967 ондо «Промышленна ба граждански барилгын» отделениинүүд манай техникумдэ нээгдэһэн байгаа.

1965 оной март һарада КПСС-эй Центральна Комитедэй ээлжээтэ Пленум болоно, хүдөө ажахые саашадань хүгжөөхэ холын хараатай хэмжээнүүд хараалагдаһан юм. Тэрэнэй һүүлээр манай оронод, тэрэ тоодо Буряадай республикада хүдөө ажахые хүгжөөхэ талаар ехэ хэмжээнэй ажал эрхилэгдэжэ эхилээ. Тэрэл үедэ Ивалгын талада Халюутын уһалууриин системэ баригдажа эхилһэн юм. Тэрэл үедэ Ивалгын гидромелиоративна техникумэй комплексын барилга эхилээ бэлэй. 1970—1971 онуудай һуралсалай жэлдэ манай техникум шэнэ байрада орожо түбхинөө һэн.

Үнгэрһэн 48 жэлэй туршада хамтадаа дунда шатын 4.473 мэргэжэлтэ манай техникумдэ бэлдэгдэһэн байна. Тэрэ тоодо газар эсхэмжэлгын 599 мэргэжэлтэ, 1 010 гидромелиоратор, 756 бухгалтер, хүдөө ажахын 691 техник-механик болон бусад мэргэжэлтэд бэлдэгдээ. Техникумдэ бэлдэгдэһэн бүхы мэргэжэлтэдэй 52 процентнь гэхэ гү, али 2 329 хүниинь һүүлэй 6 жэл соо Ивалгада һуража гараа.

Манай техникумые дүүргэжэ гараһан мэргэжэлтэд Буряадай АССР-тэ, Эрхүүгэй ба Шэтын областьнуудта, Алас-Дурнын зүгтэ ажаллажа байдаг. Олонхинь һуралсалаа үргэлжэлүүлжэ, дээдэ эрдэмтэй болонхой. Тэдэнэй дундаһаа колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд, партийна болон советскэ органуудай хүдэлмэрилэгшэд урган гараа. Техникум дүүргэгшэдэй дундаһаа республикын хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэгшэд олон.

Ивалгын гидромелиоративна техникумдэ дүршэл ехэтэй багшанар, хүмүүжүүлэгшэд олон юм. Тэдэнэй тоодо А. В. Потацкая, Д. В. Тугутова, Д. Б. Зандановa, З. Н. Нимаева, Ц. С. Цымпилова, В. Н. Зайченко, И. А. Яковлева, А. Х. Мункуев, Б. А. Византийский, И. А. Роот болон бусад оролсоно. Тэдэнэр хэшээлдээ һайнаар бэлдэжэ, һуралсалаа ажабайдалтай нягта холбоотойгоор эмхидхэнэ. ажалдаа һайн дүнгүүдые туйлана.

Техникумдэ һайн түхеэрэлгэтэй спортын зал бии юм. Һурагшадай хүсөөр стадион баригданхай. Хамтадаа спортын 10 секци эмхидхэгдэжэ, 300-гаад хүн тэдэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсана. СССР-эй спортын мастернууд М. Балдаев, Г. Цыренов Ц. Цымпилова гэгшэд манай техникумдэ хүдэлнэ. Техникумэй спортсменүүд республикын, Россин Федерациин мүрысөөнүүдтэ хабаадалсажа һайн дүнгүүдые харуулна. Барилдаашад Чоноолсон Нимаев, Сүхэ Доржиев, Николай Аносев гэгшэд Россин Федерациин чемпионууд болонхой. Бэрхэ спортсменүүдые нэрлэхэ болоо һаа, олон байха даа.

Манай техникумэй 170—180 студентһээ бүридүүлэгдэһэн барилгын отрядууд жэл бүри зунай амаралтын үедэ ажалладаг байна. Жэшээлбэл, техникумэй барилгын отрядай гэшүүд Кабанскын шугаһанай фабрикын барилга дээрэ хүдэлөө. Мүнөө 40 студентһээ бүридэһэн отряд Улаан-Үдын аймагай Южный тосхондохи гахайн комплексын барилгада ажаллана. Үшөө 4 отряд республикын бусад аймагуудта хүдэлхөөр ошонхой.

Уран һайханай 7 кружок хүдэлнэ. Тиихэдэ вокально-инструментальна ансамбль. «Колосок» гэжэ агитбригада эмхидхэгдэнхэй. Ансамблиин агитбригадын коллективүүд Улаан-Үдын аймагай республикын, мүн зоныи харалгануудта оло дахин хабаадажа, нэгэнтэ бэшэ түрүү һууринуудта гараһан байгаа. «Колосок» агитбригадын гэшүүд энэ жэлэй май һарада Хоринн, Хэжэнгын аймагуудаар аяншалжа, тэндэхи ажалшадта концерт харуулаа.

Мүнөө техникумдэ 1 200-гаад залуу хүбүүд, басагад һуралсана. Тиихэдэ 1.200 гаран хүн ажалтайнь байгаад, заочноор һурана. Хамтадаа 80 гаран багша хүдэлдэг юм.

Техникумдэмнай мелиорациин, гидромелиорациин ажахые оньһожоруулгын, промышленна ба граждански барилга, хүдөө ажахые электрижүүлгын, ажалай хүдэлмэриие [illegible] жоруулгын отделениинүүд [illegible]дэлнэ. Хүдөө ажахыда [illegible] дэлхэ мэргэжэлтэдые [illegible] дэхын тула материал[illegible] техническэ һайн бааза [illegible] гуулагданхай. Жэшээлэбэл, техникумдэ 40 [illegible] түсхай кабинет, лабор[illegible] бии юм. Трактор [illegible] машина заһабарилгын [illegible] хүүдүүн болообди. Ка[illegible] лаборатори, цехүүдтэ [illegible] тоото һайн түхеэрэлг[illegible] тодхогдонхой. Тиихэдэ [illegible]за бүриин түхэлэй х[illegible] трактор, 26 автомашина, экскаватор, 4 комбайн, [illegible]най ба хүдөө ажахын [illegible] техникэ бии. Студентн[illegible] дэниие шудална, жолоо[illegible] һурана.

Ивалгын гидромелиоративна техникум хүдөө [illegible] кадрнуудые бэлдэдэг то[illegible]хон гуламтануудай нэгэн[illegible] лонхой. Манай техникумда орожо, һуралсалаа үргэлжэлүүлхыень хүдөөгэй за[illegible]шуулые уряална бди.

Д. ЦЫДЕНОВ,
Ивалгын гидромелиоративна техникумэй директор.

БАЙГААЛИ ХАМГААЛГА — БҮГЭДЫН ХЭРЭГ

Манай орон дотор байгаали хамгаалха хэрэгтэ парти, правительствын, олонниитын зүгһөө онсо анхарал хандуулагдана. Агаарай, уһа сөөрэмүүдэй арюун сэбэр байхын түлөө хүн бүхэн оролдодог болонхой.

Дэлхэй дээрэ агаарай муухайһаа болоно, үбшэн тахалай тараха ушар нэгэтэ бэшэ үзэгдэнэ. Гансахан 1952 ондо Лондон хотодо энэ ушарһаа 4 мянган хүн наһа бараһан байна. Манай орон дотор нимэ ушар үзэгдөөгүй. Юуб гэхэдэ, совет засагай тогтоһон үдэрһөө байгаали хамгаалха талаар түсхай декредүүд гаргагдаһан, шухала хэмжээнүүд абтаһан гээшэ. Мүнөөшье энэ асуудалаар парти, правительствын тогтоолнууд абтаһан байха. Байгал далай — дэлхэй дээрэхи эгээн арюун сэбэр уһатай нуурнуудай нэгэн болоно. Энээниие ерээдүйн үетэндэ тэрэл шэгээрнь хүргэхын түлөө манай гүрэн түрэ ехэхэн оролдолго гаргана. Абтагдаһан тогтоолнуудые бодото дээрэнь бэелүүлэн, Байгалые ариг сэбэр байлгаха талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдэжэ байнхай.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада уһа сөөрэмүүдые ариг сэбэр байлгаха зорилгоор республикымнай промышленна болон коммунальна 90 предприяти 101 барилга хээ, 56 сэбэрлэлгын түхеэрэлгэ ашаглалгада үгтэжэ аша туһа ехээр хүргэнэ. Юһэдэхи табан жэлэй туршада Захааминай аймагай Зэдын комбинадай, Сэлэнгын ЦКК-гай, Улаан-Үдын прибор бүтээлгын, авиационно, Хяагтын аимагай Сүхын заводуудай болон бусад предприятинуудай түхеэрэлгэнүүд ашаглалгада үгтэнхэй

Гэбэшье республика доторнай уһа сэбэрлэхэ түхеэрэлгэнүүдые барилгын хүдэлмэри үшөөл һулаар ябуулагдана. Жэшээ болгон хэлэхэ болоо һаа, Галуутануурай ГРЭС, Элхиин машина заһабарилгын завод, Ивалгын гидромелиоративна техникум болон курорт «Аршаан» гэхэ мэтэ энэ хүдэлмэри удаарууулна. Тиихэдэ [illegible] газ болон тооһон ехээр алдагдана. Энээниие гүримшүүлхэ саг ерээ.

Түб хотоёо ногоорууулха — шухалын шухала хэрэг. Юуб гэхэдэ, набшаһата модод агаар арюудхаха, парк болон сэсэрлигүүдые, үйлсэ ба талмайнуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэг ехэ аша туһатай бшуу.

А. ХАБАДАЕВА,
республикын санэпидстанциин таһагые даагша.

ВЬЕТНАМ. [illegible] һүүлээр орон дотор гар[illegible] урлалан үйлэдбэри һэр[illegible] гээн бодхоогдожо, саашадань хүгжөөгдэжэ эхил[illegible] һэн байна Вьетнам [illegible] шуулай бүтээлнүүд мүнө[illegible] хилын саана [illegible] далдагдана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: [illegible] Бинь провинцида бүтээг[illegible] дэһэн гүрэмэл бүтэ[illegible]нүүд.

ТАСС-ай фотохронико.

Россин автономито республиканууда

ХЭБЛЭЛЭЙ БАЙШАН

Элистэдэ хэблэлэй 6 дабхар байшангай барилга эхилбэ. Шэл ба бетоноор бодхоогдохо энэ байшан автономито республикын ниислэлэй эгээл гоё гэрнүүдэй нэгэниинь болохо юм. Тэрээнтэй зэргэлээд номой хоёр магазин баригдаха зайна. Республикын гурбан газетын редакцинууд, хэблэлэй, полиграфиин ба номой худалдаанай талаар республикын управлени, творческо союзууд хэблэлэй шэнэ байшанда ороно юм.

Агууехэ Октябриин социалис революциин урда тээ өөһэдын бэшэггүй байһан Хальмагай республика мүнөө эгээл ехээр «уншадаг» республиканууднай нэгэн болонхой. Эндэхи бүлэ бүхэндэ үдэртөө 4—5 газетэ, журнал почтальон асарна. Хоёрдохи хүн бүхэн библиотекэһээ ном абажа уншана.

П. ШАМРАЕВ,
ТАСС-ай корр.

Элистэ.

ШЭНЭ ПРЕДПРИЯТИ

Татарай автономито республикын . Высокогорско районой «Серп и Молот» колхоздо холимол тэжээл үйлэдбэрилхэ ажахынууд хоорондын завод ашаглалгада оруулагдаба. Дүтын 15 колхоз, совхозой адууһа малые шэнэ предприяти холимол, шэмэ ехэтэй тэжээлээр гүйсэд хангаха юм.

Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада республика дотор малай тэжээл үйлэдбэрилхэ ажахын хоорондын 15 завод баригдажа, ашаглалгада оруулагдаһан байгаа. «Ажахынууд хоорондохи хамжаанай, агропромышленна нэгэдэлэй үндэһөөр хүдөө ажахын үйлэдбэриие мэргэжүүлхэ ба томодхохо хэрэгые саашадань хүгжөөхэ тухай» КПСС-эй Центральна Комитедэй һаяхан абаһан тогтоолтой зохилдуулан тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэриие һайжаруулха талаар Татарта ехэ ажал ябуулагдахаар түсэблэгдэнэ. Мүнөө Заинска, Тетюшскэ, Сабинска районуудта холимол тэжээл үйлэдбэрилхэ ажахынууд хоорондын томо заводууд баригдажа байна.

М. КУКЛИН,
ТАСС-ай корр

Казань.

КОМСОМОЛОЙ ПУТЕВКООР

Чувашай автономито республикын ниислэлэй техническэ мэргэжэл олгодог 18-дахи училищи түрүүшынхеэ дүүргэһэн хүбүүд, басагад Чебоксарай промышленна тракторнуудые бүтээдэг заводой барилгада ажаллаха комсомолой путевко абаба. Тус предприятиин барилга бүхэсоюзна комсомолой габшагай барилгануудай тоодо оруулагданхай.

Хабсаралгын крануудай залуу машинистнүүд, электро-гагнуурашад, шулуушад болон шэрдэгшэд шухала удха шанартай энэ заводой барилга дээрэ ажалайнгаа намтарые эхилбэ. Тэдэнэр дүршэл ехэтэй һурган хүмүүжүүлэгшэдэй хүтэлбэри доро ажалан «амта танниха» эхилхэнь гээшэ. Залуу мэргэжэлтэд барилгашадай коллективтэй хамта 330 мориной хүсэтэй түрүүшын тракторнуудые эндэ бүтээлсэхэ юм. Чувашай маркатаи мантан тракторнууд арадай ажахын олон һалбаринуудта хэрэглэгдэхэ байна.

Чебоксарай техническэ мэргэжэл олгодог училищинуудые энэ жэлдэ дүүргэһэн 4 мянга шахуу залуу хүбүүд, басагад автономито республикын заводуудта, фабриканuудта, барилгын эмхинүүдтэ ажаллахаар эльгээгдэбэ.

В. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС-ай корр.

Чебоксары.

СААД ТАРИГДАНА

Кабардино-Балкарай автономито республикын үндэр ҫадануудай хабшалнуудтахи, гол горходой дүтын газар элдүүрилхэ талаар ехэ хэмжээнэй ажал ябуулагдажа эхилэнхэй. Нальчик шадарай элдүүрилэгдэһэн газарта груша, яблони һуулгаха хүдэлмэри дүүргэгдэбэ. Энэ намартаа үрэ жэмэсэй модохонуудые тариха ээлдэлгын хүдэлмэри ябуулагдажа байна.

Энэ табан жэлэй эсэстэ республикын совхозуудта үрэ жэмэсэй саадуудай талмай 1,5 дахин үргэдхэгдэхөөр түсэблэгдэнхэн. Тиимэһээ шэнэ газар элдүүрилэлгэ нилээд ехэ болохо жэшээтэй. Үрэ жэмэстэ модохонуудые тариха талаар республикын садоводствын трестын хүдэлмэрилэгшэд һаин дүршэлтэй болоһон юм. «Аушигер», «Нальчикскии» совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд үрэ жэмэсэй баян ургаса хүряана.

Э. МАЛЬБАХОВ,
ТАСС-ай корр

Нальчик.

АШАГ ҮРЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР

«Удмуртлес» нэгэдэлэй Игринскэ леспромхоздо түсхай шэглэлтэй шэнэ цех һаяхан ашаглалгада оруулагдаба. Тэндэ жэл соо бүтээгдэһэн паркедээр 100 мянган дүрбэлжэн метр шала хэжэ болохо юм. Тус цехэй ашаглалгада оруулагдахада, модоной үлөөдэһэн үрэ ехэтэйгээр хэрэглэгдэдэг болохо байна.

«Удмуртлес» гэжэ үйлэдбэриин нэгэдэлэй предприятинуудта арад зоной үргэн хэрэглэлэй 38 зүйл бүтээгдэнэ. Урдань миил хаягдадаг байһан шэлбэ, һэтэ модоной мүшэр, холтоһон, гэшүүһэн мүнөө үйлэдбэридэ сүм хэрэглэгдэдэг болонхой. Тиигэжэ шэлбүүһэнэй витаминтай гурил, технологическа зомгоол, жодоо модоной тоһон болон бусад продукци абтана.

Арбадахи табан жэлэй туршада модо, тэрэнэй үлөөдэһэ ашаг үрэ ехэтэйгээр хэрэглэдэг болоһоной ашаар автономито республикада паркет, мебель болон бусад зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ нилээд ехэ болгогдохо түсэбтэй.

Ю. КЕДРОВ
ТАСС-ай корр

Ижевск.

КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри дүүргэхын түлөө

ЭКОНОМИКО ХҮГЖӨӨХЭ ГОЛ ЭРИЛТЭ

«Шэнэ техникын үндэһэ ...ури дээрэ үйлэдбэридэ ...чно-индустриальна арга-...удые болон түрүү техно-...ги нэбтэрүүлжэ, хүдөө ...ахые техническэ талаарнь ...мэдхэн зэбсэгжүүлхэ хү-...мэрез үргэлжэлүүлхэ» — ...ол КПСС-эй XXV съездээр ...талагдаһан «СССР-эй ар-...ай ажахые 1976—1980 ...уудта хүгжөөхэ гол шэг-...элнүүд» дотор бэшэгдэн-...

Энэ асуудалаар съезд ...эрэ элидхэл хэһэн СССР-... Министрнүүдэй Соведэй ...үлэгшэ А Н Косы-... нигэжэ тэмдэглээ һэн: ...арбадахи табан жэлдэ ...улагдаха техническэ по-...тика хадаа гол фонднуу-... түхэриг бүхэнһөө ехэ ...одукци абаха гэхэ гү, ... фондын ашаг үрэ дээшэ-...үлхэ арга нүхэсэл олгохо ...эртэй».

Урдахи табан жэлнүүдтэ ... республикын совхо-... материально-техниче-... талаараа яһала бэхи-...гдэһэн байна. Илан-... юһэдэхи табан жэлдэ ...нэй гол фондынь ехээр ... Жэшээнь, 1975 оной ...озуудай гол фонднь ...0 онойхитой сасуулаал ...7 процентээр дээшэлһэн, ...нь бүхэнэй энергетиче-... хүсэнэйнь 35,5 процен-... ехэ болоһон байха юм. ...ахи табан жэлэй ...идэ республикымнай хү-... ажахын хүдэлмэрилшэн ... 22 мориной хүсэтэй ...ээр зэбсэгжэнхэй бай-... гэхэ гү, али 15 мори-... хүсэтэй нэгэ трактор ...д хүртөө.

Хүдөө ажахын хүдэлмэри-...шадэй бар хүсөөр хэдэг ... улам оньһожоруулаг-... тиигэжэ ажалайнь бү-... дээшэлнэ. 1975 ондо ... ажал хэһэн хүн бүхэн ... онойхидо орходоо 279 ...ригөөр ехэ продукци үй-...эрилһэн байха юм.

...ихэ зуура гол зөөринь ... сэнгээрээ ехэ бо-..., мүн тэрэнэй ша-... дээшэлээ. Жэшээнь, ...элэй туршада ажа-...рбэнэй тракторай тоо ...процентээр олон боло-... байгаа һаа, тэрэнэй хү-...нь 33 процентээр ...шэлээ. Хэрбээ 1970 ондо ...ракторнууд дунда зэргээр ... мориной хүсэтэй байбал, ... тэрэнь 66 мориной ... болонхой. Мүн ...hо хуряадаг комбайн ... үзэбэл, тэрэнэй бү-...зэнь урдынхиһаа нилээд ... болоһон жэшээтэй.

Баһа нимэ нэгэ жэшээ ха-... Эбэртэ бодо малые ти-...й байраар хангаса та-... жэлдэ 15 процентээр ...шэлээ, тэндэ авто-уһа-... тодхолго 2,6 дахин, ...н аргаар тэжээл хубаа-... үгэлгэ — 3,2 дахин, ...инаар байра сэбэрлэлгэ ...5 дахин ехэ болоо. 1976 ... эхиндэ һаалиин үнеэ-... дүрбэнэй нэгэ хубинь ...ашинаар һаагдадаг болоо. ...рдань (1970 ондо) энэнь ...0 процент байһан юм.

Газар тариалангай ажахы-...ашье оньһон аргаар хэгдэ-... хүдэлмэри үргэлжэл ...анна. Һүүлэй жэлнүүдтэ ...ндэхи ажал бүхыдөө ма-...ины хүсөөр хэгдэдэг бо-...оо гэхэдэ, алдуу болохо-...үй. Урдань ажал ехэтэй ...айһан овощ һуулгаха, та-...риха хүдэлмэриин 66,9 про-...центнь оньһожоруулагдаба. Бүхы ургамалнуудые хуряа-... сабшаха хүдэлмэриин ...7 процентнь, үбһэ бухал-...аха һурилхэ ажалай 67 про-...центнь, һолоомо һурилэд-...ын 89 процентнь машинаар ...хэгдэдэг болонхой.

1976—1980 онуудта хү-... ажахын гол фонднууд ...улам саашадаа хүгжөөгдө-...өөр хараалагданхай. Мүн-...ын сэнгээрнь абажа үзэбэл, 1980 он болотор гол фонд-нуудынь 45,5 процентээр ...ргажа хүдөө ажахын про-...дукциин бүхы хэмжээн 35 5 процентээр, ажалай бүтээсэ 31,8 процентээр дээшэлхэ ушартай.

Зүгөөр колхоз, совхоз бүхэн гол фонднуудаа бэ-...хижүүлхын түлөө тэмсэхэ зуураа, тэрэнээ хүсэдөө ...үрэ ехэтэйгээр ашаглахын түлөө оролдожо, үйлэдбэри-...дэ хэрэггүй үлүү машина, ...эмсэгүүдээ бусад ажа-...нуудта худалдаха гү, ... сэнгээрнь дамжуулан үгэхэ шухала. Ингэжэл байгаа һаа, фондын ашаг үрэ дээ-...шэлжэ, үйлэдбэри олзотой болохо жэшээтэй.

КПСС-эй XXV съездын тодорхойлһоной ёһоор, гол фонднуудые ашаг үрэ ехэ-...тэйгээр хэрэглэхын тула нэн түрүүн предприятинуу-...дые шэнэ, бүтээсэ ехэтэй техникээр хангаха, түхеэрэл-...гэнүүдые наряжуулан һай-жаруулха, бага гаргашатай-гаар эрхим шанартай про-дукци ехээр үйлэдбэрилхэ хараатай эмхидхэлэй-техни-ческэ хэмжээнүүдые бэе-лүүлхэ хэрэгтэй.

«Ажахын хоорондохи хам жаанай, агропромышленна нэгэдэлэй үндэһөөр хүдөө ажахын үйлэдбэрине мэргэ-жүүлхэ ба томодхохо хэрэ-гые саашань хүгжөөхэ ту-хай» КПСС-эй ЦК-гай июниин (1976 он) тогтоол дотор энээндэ гол анхарал хандуулагдаһан байна. Үйлэдбэридэ һомо-логдоһон мүнгэн зөөрие ашаг үрэ ехэтэйгээр, олон газарта сасангүйгөөр хэрэг-лэхэ шухала. Тиин малай байрануудые һэльбэн заһа-барилха, шэнэ байрануудые барихынгаа хажуугаар хүу-шануудыень тааруулан хэ-рэглэхэ тушаа тэрэ тогтоол соо хэлэгдэнэ.

Хүдөө ажахые хүгжөөхын тула капитальна хүдэлмэри-дэ һомологдоһон мүнгэн зөө-риин ашаг үрые дээшэлүүл-гэ, мүн барилгын болзо-рые хорооһо, тэрэнние түр-гэнөөр ашаглалгада оруул-һанһаа ехээр дулдыдаха бай-на. Бодото дээрээ үйлэдбэ-ридэ хэрэглэгдэһэн мүнгэн аяар бүхэли жэлээр гээгдэ-жэ, аша үрээ үгэжэ захал-на бшуу. Жэл дотор хэгдэ-хэ барилга-хабсаралгын хү-дэлмэриин 90 гаран про-центнь болзор соогоо ашаг-лалгада үгтэнгүй үнгэрдэг.

Гол фондын ашаг үрые дээшэлүүлгэдэ үшөө юун һаад хэнэб гэхэдэ, ажахы-нууд үйлэдбэридөө хэрэг-тэй машина, хэрэгсэлнүүдые зүбөөр тодорхойлжо бира-даггүй гээшэ. Мүн энэ та-лаар эрдэм шэнжэлгын эм-хи зургаанууд ажахынуудта туһаламжа бага хүргэдэг, нютагай эрхэ байдалда таа-руулан ажахыгаа хараалагда-һан түсэбэй ёһоор хүгжөө-хын тула юун хэрэгтэйб гэ-һэн зүбшэл гү, али зохихо норматив тодорхойлдоггүй байһаниинь гэмшэлгэй.

Шэнжэлгэ хээд үзэхэдэ, гол фондоор үлүүсэ ехээр хангагдаһан ажахынууд юрын дунда зэргээр хангаг-даашадһаа экономическа талаараа булюу юумэнгүйнь байдаггүй. Жэшээнь, хони үсхэбэрилдэг совхозуудай трестын ажахынуудта гол фонднь эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэнь 11 3 мянган түхэриг хүргэнэ. «Заречный» совхоздо энэнь 7,8 мянган түхэриг болоно, гол фонднь мянган түхэриг бүхэнһөө 671 түхэригэй продукци абтаһан байна. Харин Оёорой совхоздо эд-лүүриин газарай 100 гектар бүридэ 12 мянган түхэригэй гол фонд хүртэжэ, фондынь ашаг үрэ миил 425 түхэриг болоо гэхэ гү, али «Заречный» совхозойхиһоо 37 процентээр доогуур байшоо. Тиихэдэ юһэдэхи табан жэл-дэ «Заречный» совхозой мүнгэн жасын дүн Оёорой совхозойхиһоо 2,1 дахин үлүү һайн байгаа гэхэ гү али олзо оршонь 936 мян-ган түхэригөөр ехэ гэжэ элирхээлэгдээ.

Ажахынуудай экономиче-ска болон мүнгэн жасын дүнгүүд олон юумэнһээ дул-дыдадаг байһаниинь мэдээ-жэ. Хэды тиимэшье һаа, тэрэ гол фондын хэмжээн-һээ, энергеэр хэр хангагда-һанһаа болодог гээшэ. Тии-мэһээ ажахынуудай хүтэл-бэрилэгшэд, экономическа алба хэдэг хүнүүд гол фон-дынгоо хэмжээе, шанары-ень наринаар ходо шэнжэл-жэ, зохихо хэмжээнүүдые саг соонь абажа байха уял-гатай.

Шэнэ табан жэлдэ хүдөө ажахын үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлгэдэ гол ан-харал хандуулагдаһан бай-на. Ушар нимэһээ колхоз, совхозуудай хүтэлбэрилэг-шэд, мэргэжэлтэд энэ та-лаар үнгэрһэн табан жэлэй дүнгүүдые һаннаар шэнжэл-жэ, үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлэлгээр хэрэглэг-дээгүй байгаа арга болом-жонуудые элсүүлхэ талаар бүхы хэмжээнүүдые абаха болоно. Гол фондын хэмжээе зохид соонь байлгаха тэрэ-нэй ашаг үрэ ехэ болгохо гээшэ экономико хүгжөөхэ, ажалай бүтээсэ дээшэлүүл-хэ, хүдөө ажахын үйлэдбэ-риин олзо оршые ехэдхэхэ талаар гол эрилтын габигда-жа байһыень колхоз, совхо-зуудай болон хүдөө ажахын органуудай хүдэлмэрилэгшэд мартаха ёһогүй.

А. КУЗЬМИН,
БурАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын финансын таһагай начальник.

БОГОНИ БОЛЗОР СОО...

Хониной ноохо хайшалха халуун хаһа мүнөө түлэг дундаа ябажа байна. Тиимэ һээ энэ үедэ бүхы хүсэ ша-далаа элсүүлжэ, богони бол-зор соо, һайн шанартайгаар «сагаан алтаяа» суглуулжа абаха зорилго манай респуб-ликын колхоз совхозуудай ажалшадай урда табигдана.

Улаан-Үдын аймагай «За-веты Ильича» совхозой хо-ни хайшалалгын пункт Хаал гэжэ газарта оршодог юм. Үндэр добо газарта бариг-даһан ута сарай харагдана. Тээ доронь хайшашадай эдеэлхэ газар түхеэрэгдэн-хэй. Манай дүтэлхэдэ олон хайшануудай таршаганаан шэхэ дүлиирмөөр соностожо байгаа һэн.

— Мүнөө жэлдэ хайша-лалгын шанарта горитой ан-харал хандуулнабди, — гэ-жэ совхозой хоёрдохи отде-лениие эрхилэгшэ Нима Чи-митович Дандаров хөөрэнэ. — Зүгөөр түрүүшынхиеэ хайша гартаа бариһан хүн олон. Тиимэһээ тэдэниие һургаха гээшэ тон шухала болоно. Даб дээрээ тэдэнэр яралгүйгөөр даамайгаар хүдэлнэ. Яарахада даараха гэдэгтэл, хони адааха, шул-галхаһаа эхилээд, абтаад байһан ноохон нэгэ бүхэли бэшэ, эндэ тэндээ таһарһан байдаг.

Зүб лэ даа. Зүгөөр ямар аргаар шанарыень хинана хаб? Эндэ ажаллажа байһан хайшашан бүхэн ноохонһоо сүлөөрһэн хонидоо өөрын-гөө хорёо руу табина. Сарайн хоёр хажуугаар жэрылдэһэн иимэ та-һалганууд олон лэ байгаа һэн. Энэ ушарта хүч бүхэ-нэй хайшалһан хонидые нэ-ринаар шалган хараха арга боломжо олдоно бшуу. Ха-рин хайшалһан ноохыень ту-шаан абажа байдаг зоотех-ник һайнаар хаража, шана-райнь хэр байһые тусхай дэбтэр соо бэшэжэ абана.

Хайшашадай дунда үргэн дэлисэтэй социалис мүры-сөөн дэлгэрэнхэй. Тэрэнэй гурим эртээнһээ зохёогдожо, хони хайшалалгада ажалла-ха хүнүүдтэ гансата мэдээ-жэ болгогдоо һэн. Тиихэдээ материальна болон мораль-на урмашуулга зохид соонь тааруулан хэрэглэхэ асуу-далда онсо анхарал хандуу-лагдаа.

Жэшээлхэдэ, үдэр соо 50 хони хайшалһан хүндэ 8 тү-хэриг, 45-ые хайшалагшада — 6, 40-ые хайшалагшада 4 түхэригэй нэмэлгэ тү-лөөһэн үгтэнэ. Бүхы хони-доо ажалай 14 хоног соо хайшалжа дүүргэхэ зорилго совхозой хүдэлмэришэдэй ур-да табигданхай. Энэ хугасаа соо 490 хони хайшалһан хүндэ 50 560-ые хайшалаг-шада — 100. 700-е хайшалаг-шада — 170, 800 һаа дээшэ хайшалаа һаань, 250 түхэ-ригэй мүнгэн шан барюу-лагдаха гээд мүрысөөнэй гурим соо тодорхойгоор бэ-шээтэй.

Хони хайшалалгада хүдэл-жэ байһан һургуулиин һураг-шадай дунда дэлгэрһэн со-циалис мүрысөөн өөрын гус-хай гуримтай. Туд тудтаа 35, 30 25 хони үдэр соо хайшалһан үхибүүдтэ 6, 4,3 түхэригэй нэмэлтэ түлөөһэн үгтэнэ. Харин ажалай 14 үдэр соо 350, 420, 490 хо-ни хайшалжа шадаһан һураг-шанарта 50, 75, 100 түхэ-ригэй мүнгэн шан барюулаг-даха юм.

Гадна үдэр үдэрэй ажа-лай дүнгөөр онсо шалгарһан хайшашадай нэрээр пунк-тын урда захада табигдаһан ажалай алдар солын улаан туг баяр ёһололой оршон байдалда үргэгдэжэ байдаг. Һайнаар ажаллажа ябаһан хүнүүдтэ ажахын дирекциин, парткомой, профсоюзай бо-лон комсомолой организа-циин зүгһөө амаршалга мүн лэ соносхогдодог заншал-тай.

Манай ошоходомнай Н Пурбуевай, Ф Монсоновоч нэрээр ажалай алдар солын улаан туг үргэгдөөд, бороо һоо һая сэлмэһэн тэнгэри доро намилзан байгаа һэн. Харин «сарайн хоёр хажуу-гаар харагдаһан тугууд габ-шагай эдэнэй алдар солые дуурялсаһан мэтэ харагда-на.

РЕПОРТАЖ

— Һургуулиин һурагша-нар жэл бүхэндэ түрэл сов-хоздоо туһалдаг гуримтай — гээд, Нима Чимитович хөөрөөгөө үргэлжэлүүлнэ. — Тэдэнэрэй олонхинь яһала бэрхэ хайшашад болонхон. Тиимэһээ үдэр соо нилээд олон хони хайшалжа, ажа-лыемнай урагшатай болгол-соно гээшэ.

Володя Бадмаев, Бавасан Гомбоцыренов, Володя Мон-сонов, Дамба Гомбоев болон бусад үетэн нүхэд соогоо онсо шалгарагшадай тоодо оролсоно. Эдэнэр аха нүхэ-дэйнгөө туһаламжаар хони хайшалха түрүү оноо арга амжалтатай һайнаар шудал-жа шадаа ха юм.

1961 ондо республикын түрүүшын чемпион болоһон хайшашан Николай Бимбае-вич Пурбуев энэ талаар га-бьяатан. Тэрэ хадаа хони хайшалха оренбургска аргые Буряад орон соогоо нэн тү-рүүн нэбтэрүүлэгшэдэй нэ-гэн шуу. Тиимэһээ Николай Бимбаевич залуу үетэндэ дүй дүршэлөө дамжуулан үгэхөөр хододоо бэлэн бай-даг.

— Мүнөө тон һайн [illegible]-лагшаднай, арбадахи класс дүүргэһэн үхибүүднай ажа-лаа дүүргэбэ. Олонхинь ин-ститут, техникумүүдтэ орохо хүсэлтэй байна. Гэбэшье тэдэнэр шадал тухынгаа ту-һа хүргөөл даа. Баяр хүргэ-нэбди. Эдэнэймнай ородо Ивалгын гидромелиоративна техникумэй студентнар ерээд хүдэлнэ. Манай отде-лениин хониной 12 һүрэгэй найманиинь хайшалагдаба. Наратай сэлмэг, бороогүй байгаа һаань, хоёр хоноод хайшалалгаяа түгэсхэхэбди. Гэбэшье тэжээл бэлэдхэлгэ-дэ гараха саг тулажа ерэшэ-бэ. Хэхэ ажалнай ехэл даа, — гээд нүхэр Дандаров хэ-лээ һэн...

Хаалые тойроһон үндэр гүбээнүүдэй шэлэ дээрэ бүү-һан наран ягаан элшэнүү-дээ сасан, оир зуура тогто-ходол гээд саашаа ороо. Удангүй боро хараан болобо. Эгээл энэ үедэ Хаалһаа Дурамша тээшэ ошоһон хар-тыгаар хонгёо дуунай аялга үдэшын боро хараанай нам-дуу байдалые хүлгөөлөө һэн. Ажалай үдэр дүүрэбэ ха юм.

Ц. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ,
манай корр

МАЛАЙ ТЭЖЭЭЛ — мүнөөдэрэй гол асуудал

ОРОЛДОҺОНОЙ УРМАТАЙ

Һүүлэй үдэрнүүдтэ респуб-лика доторнай ороһон хура бороон үбһэ ногооной ургаса хараа байса һэргээбэ. Ороо-һо тарияанайшье ургаса һай-жарха зэргэтэй. Тиимэһээ хүдөөгэй ажалшад урма зо-ригтой үбһэ хуряалгадаа бэлдэжэ, нэгэ зарим газарта эхилжэ байнхай.

Теэд республикымнай колхоз, совхозуудай ажал-шад хабарһаа хойшо үндэр баян ургаса абахын түлөө, олон тоото адууһа малаа эл-бэг тэжээлээр хангахын тү-лөө оролдосотой һаннаар хү-дэлһэн, мэргэжэл шадабаряа харуулһан байха юм. Илан-гаяа хабартаа сабшалан һай-жаруулха габшагай хоёр һа-рын соносхогдоходо ехэ юумэн хэгдэһэн байна.

Энэ талаар Бэшүүрэй ай-магай Охин-Булагай совхо-зой лугомелиоративна отряд нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэн, тиин үбһэ ногооной ургаса дээшэлүүлхэ талаар горитой-хон дүй дүршэлтэй болоһон гээшэ. Хэнэйшье мэдэһээр, тус совхозой ехэнхи газар эл-һэлиг, хүнгэн хүрьһэтэй юм. Хэдэн олон жэлдэ һалхинда үлеэгдэжэ, уһанда нурагда-жа газар тариалангай шанар муудаһан, тиимэһээ ехэ-шье ургаса хуряагдадаггүй байгаа. Теэд совхозой хүтэл-бэрилэгшэд, мэргэжэлтэд, бүхы хүдэлмэришэд миин һуугаагүй. Һүүлэй жэлнүүд-тэ газарай элдүүрилгэ һай-жаруулха, минеральна бо-лон органическа үтэгжүүлгэ оруулха, уһалууриин хүдэл-мэри үргэдхэхэ, шэнэ газар хахалжа, олон жэлэй ногоо ургуулха талаар нэгэдхэмэл хэмжээ ябуулгануудые бэе-лүүлжэ эхилһэн юм. Тариа-лан болон сабшалангынь эзэтэй болгогдоо. Түхэрээн жэлэй туршада сабшалан дээрэ совхозой лугоме-лиоративна отрядай ехэ хүдэлмэри хэһэнэй ашаар тэрэнэйнь ашаг үрэ жэлһээ жэлдэ дээшэлжэ, мал һүрэ-гөө бүдүүн тэжээлээр гүйсэд хангадаг болоо. Тиимэһээ аймаг соогоо баян дүй дүр-шэлтэй механизатор Алек-сандр Парфенович Судомой-киной хүтэлбэрилдэг отря-дай ажал хүдэлмэри тухай уншагшадтаа дуулгаха хү-сэлтэйбди.

Энэ отрядай байгуулагда-һаар хэдэн жэл үнгэрбэ. Бү-хыдөө эндэ 15 хүн хүдэлдэг юм. Эдэмнай бултадаа меха-низаторнууд, ямаршье ма-шина, тракторта хүдэлжэ шадаха мэргэжэлтэй зон байха.

Отряд хоёр звено болоно хубаарилагдадаг: нэгэниинь — минеральна болон нюта-гай үтэгжүүлгэ оруулха, саб-шалан уһалха, ургуулһан үбһээ сабшажа, хуряажа абаха ажалтай, нүгөөдэнь — газарай хүрьһэ үндэһөөрнь һайжаруулха шэнэ газар ха-халжа, элдүүрилжэ, ногоо тариха гэхэ мэтэ хүдэлмэри хэдэг. Эдэ звенонуудта даалгагдаһан бүхы хүдэлмэ-рээ хэхэдэнь туһалха элдэб янзын трактор, машина бо-лон зэр зэмсэгүүд гүйсэд үг-тэнхэй. Жэшээнь, хоёрдохи звено ДТ-75 түхэлэй 4 трактортай, БДТ-2,2 түхэлэй 4 борнотой, уһаар дүүргэг-дэдэг 2 түмэр катогтой, но-гоо тариха 2 сеялкатай, 2 булүүр станцитай байха юм. Нэгэдэхи звенодо 7 МТЗ-50 трактор хэрэгтэй бүхы зэр зэмсэгтэйнь үгтэһэн байна. Эндэ үбһэ сабшаха, сомохо, зөөхэ, һурилхэ машинанууд хүсэд бии юм.

Энэ лугомелиоративна отрядта совхозой гурбан от-делениин сабшалан бүхыдэнь даалгагдажа үгтэнхэй. Мян-га гаран гектар сабшалан дээрэ жэлэй дүрбэн сагта эдэмнай үндэр ургаса аба-хын түлөө хүдэлмэри хэнэ. Ажахын дирекци ахамад агрономой заабаряар табиг-даһан отрядай бэелүүлхэ ажалай түсэб баталдаг юм. Мүнөө үедэ холын хараатай табан жэлэй түсэб табигда-жа, энэ хугасаа соо сабшалан үргэдхэхын, газарай үрэжэл һайжаруулхын, үбһэ ногоо-ной баян ургаса жэл бүри абажа байхын тула ямар ажал ябуулагдахаб гэжэ эли тодоор, саг болзортойгоорнь дууһан бэшэгдэнхэй.

Хабар намартаа сабшалан дээрэ наг шэбхэ ехээр гар-гагдана, хэдэн дахин уһалаг-дана. Һүүлэй үедэ минераль-на үтэгжүүлгэ оруулагдадаг болоо. Байгша оной хабар 7000 тонно наг шэбхэ гансал уһалагдадаг сабшаланда гаргагдаһан байгаа. 700 гек-тар газарта гектар бүриин 80 килограмм аммиачна се-литрэ оруулагдаа, 1000 га-ран гектар талмай шулуу шохойһоо сэбэрлэгдээ, 400 гаран гектар шэнээр хаха-лагдаһан газарта олон жэлэй ногоон таригдаһан байха юм. Нилээд ехэ сабшалан дээрэ отрядайхид һайн шанартай-гаар үтүүг баһал хэһэн бай-на. Сабшалангай үрэжэл һайжаруулха талаар олон янзын ондоошье хүдэлмэри ябуулагдаа. Өнэмнай ган-сал сабшалан дээрэ хэгдэ-һэн ажалай зарим нэгэ тоо баримтанууд болоно ха юм.

Сабшалангай газар бага. Тиимэһээ урдань хэрэглэгдэ-дэггүй уһа намагтай, болдог солдог газарнуудые хахал-жа, шанаржуулжа, олон жэ-лэй ногоо тарижа малай тэ-жээл ехэ болгохо аргаяа бэ-дэрнэ. Гансал байгша оной хабар 100 гаран гектар нимэ газар элдүүрилжэ, ногоо та-риһан байха юм. Мүнөө үедэ нигэжэ тариһан ногоониинь һайнаар ургажа байна, тиин жэл бүри ургасань дээшэлхэ зэргэтэй.

Үнинэй дүй дүршэлтэй болоһон трактористнар Иван Селиверстович Поляков, Владимир Федорович Куприянов, Иван Васильевич Колодин болон бусад һайн шанартайгаар, саг болзор соонь хараалагдаһан ажалаа дүүр-гэнэ.

Энээнһээ гадуур, олон жэлдэ ашаглагдажа, ороо̄һо тарияанай ехээр ургахаа бо-лиһон газарнуудые тусхай гуримаар элдүүрилжэ, ногоо таряад, сабшалан болгоходо аша үрэтэй гэжэ дүй дүршэл харуулаа. Ехэнхи элһэлиг газарнуудтань донник, бэшэ шэнэ газарта хяаг тарижа, һүүлэй жэлнүүдтэ яһала ба-раг ургаса хуряагаа. 1972 онһоо хойшо үбһэ ногоонон өөһэдынгөө үрэһэтэй боло-һон юм. Тиигэжэ ажахыгаа хэрэглэмжэ хангахаһаа гад-на, хүршэ колхоз, совхозууд-таа ногооной үрэһэ худалда-даг болоо.

Нигэжэ аша үрэтэй ехэ ажал хүдэлмэри хэһэнэй ашаар Охин-Булагай совхоз адууһа малайнгаа тэжээлэй бааза һүүлэй жэлнүүдтэ бэ-хижүүлжэ шадаа. Урдань ондоо тээ үбһэ сабшаад, бү-хэли үбэлөө тэрэнээ зөөжэ зободог, ехэ мүнгэ зөөри гар-гадаг һаа, 1974 онһоо хой-шо тиишээ ошохоо бо-линхой. Энэмнай өөһэдын-гөө сабшалан үргэдхэжэ, ба-ян ургаса абадаг болоһоной гэршэ ха юм. Хэрбээ 1972 ондо совхоз соо үб-һэ ногооной ургаса гектарай 7,8 центнер байгаа һаа, 1975 ондо дунда зэргээр гектар бүхэнһөө 16,2 центнер абта-һан байна. Нэгэ зарим учас-тогуудһаа гектаран 20—25 центнер үбһэ хуряажа абаа бэлэй. Джеложено гэжэ нэ-рэтэй сабшалан дээрэһээ гек-таран 35—40 центнер үбһэн абтаа һэн.

Зунай эхиндэ хүйтэн, һүүлээрнь гандажа байһан-шье һаа, бүхэли зундаа хэ-ды дахин уһалһанаа, урга-сын хойноһоо харууһалха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри хэһэнэй ашаар үбһэ ногоо-ной ургаса урдахи жэлнүүд-һээ муу бэшэ. Мүнөө ехэн-хи сабшалан дээрэхи үндэр баян ургаса хүдэлмэришэдэй зүрхэ сэдьхэл баясуулна. Илангаяа үдхэн һайн ногоон Джеложено, Веревочки, Ата-мановский, Хиэпиисын саран гэжэ байжа нэрэтэй, гэрэ-шэлэн Сухэ, Хёлго голнуу-дые зубшан оршодог сабша-лангуудта ургаа. Дунда зэр-гээр 20—25 центнер үбһэн абтахаар гэжэ совхозой хү-тэлбэрилэгшэд багсаана.

Нигэжэ лугомелиоративна отряд бии болгоһоор, тэдэ-нэй оролдосотой шанга ажа-лай ашаар совхозой адууһа малай тэжээлэй бааза жэл-һээ жэлдэ һайжаржа, бэхи-жэжэ байна.

— Мүнөө жэл 30 мянган центнерһээ доошо бэшэ үб-һэ хуряаха гэжэ хараалаа һэмди. Энэмнай нёдондо жэ-лэйхиһээ 6 мянга гаран центнерээр үлүү гээшэ. Энэ үедэ сабшалан дээгүүр ябажа харахада, үбһэ ногооной ур-гаса һайн. хараалһан түсэб-һөө доошо бэшэ үбһэ суг-луулжа абаха байхабди даа, — гэжэ совхозой директор С. Г. Санжиев ехэ баяртай-гаар хөөрэнэ. — Энэмнай гол түлэб тусхай лугомелиора-тивна отряд байгуулжа, саб-шалан нугануудаа эзэтэй болгоһоной, тэдэнэй үбэл-дөөшье, зундаашье оролдо-сотой һайнаар хүдэлһэнэй үрэ дүн болоно ха юм, — гээд Сергей Гончикжапович хөө-рэлдөөнэйнгөө эсэстэ тэм-дэглэбэ.

Нээрээшье, тэдэнэй габьяа ехэ. Эдэ үдэрнүүдтэ Алек-сандр Парфенович Судомой-киной хүтэлбэрилдэг отря-дай гэшүүд тэжээл бэлэдхэхэ машина, техникээ заһаба-рилжа дүүргэбэ. Һайн бэлэд-хэлтэйгээр үбһэ хуряалгада орожо үндэр баян ургасаа гээлтэ хоролтогүйгөөр сүм суглуулха гээшэ тэдэнэй шу-хала зорилго мүнөө болон-хой.

П. НИМАЕВ.

Арбан табан жэлэй тур шада Аркадий Шапсонович Нимаев хонин ажалда хү-дэлнэ. Энэ нүхэрэй үнэн сэ-хээр, оролдосотойгоор ма-лаа харууһалжа, жэл бүхэн дэ эрхим дүнгүүдые туйла-даг байһанайнь түлөө «Мас-тер-хонишон» гэһэн хүндэ-тэ нэрэ зэргэ олгогдоһон юм. Түрүү малшан, комму-нис ажалай ударник А. Ш Нимаев юһэдэхи табан жэ-лэнгээ түсэб, уялгануудые амжалтатайгаар бэелүүлһэн байна. Жэшээнь, 1975 ондо тэрэ зуун эхэ хонин бүри-һөө 113 хурьга абажа түл-жүүлһэн, хонин бүриһөө 4,15 килограмм нооһо аба-һан байгаа. Табан жэлэй дүнгөөр коммунист Арка-дин Шапсонович Нимаев Ажалай Улаан Тугай орде-ноор шагнагдаа.

Мүнөө арбадахи табан жэ-лэй түрүүшын жэлдэ нёдон-донойхиһоо дутуугүй үрэ дүнгүүдые туйлажа байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хилганын колхозой түрүү хонишон коммунист А. Ш. Нимаев.

Б. ЛИНХОЕВОЙ фото.

ПАРТОРГНУУДАЙ ҺУРАЛСАЛ

Гүрэнэй болон коопера-тивна худалдаа наймаанай, нийтын эдеэ хоолой, хүн зо-ной ажаһуудалай хэрэглэм-жэ хангалгын, коммунальна ажахын предприятинуудай партийна эхин организаци-нуудай секретарьнарай се-минар КПСС-эй обкомдо болобо. Энэ семинар гур-бан үдэрэй туршада үргэл-жэлөө.

«Совет арад зоной мате-риальна һуудал байдалай хүгжэлтэ ба КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэринүү-дые дүүргэхэ талаар хүн зо-ниие хангалгын албануудай партийна эхин организаци-нуудай бэелүүлхэ зорилго-нууд тухай» асуудалаар КПСС-эй обкомой секретарь В. Г Бирюков элидхэл хэ-һэн байна.

Партиин зэргэнүүдые бэ-хижүүлхэ, коммунистнуудай эдэбхи хүгжөөхэ, мүн аб-таһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые хиналха талаар партийна эхин организаци-нуудай ябуулжа байһан хү-дэлмэри тухай асуудалнуу-даар КПСС-эй обкомой пар-тийно-эмхидхэлэй хүдэлмэ-риин таһагай инструктор И. Е. Карбаинов, худалдаа наймаанай, нийтын эдеэ хоо-лой, хүн зоной ажаһуудалай хэрэглэмжэ хангалгын пред-приятинуудай партийна эхин организацинуудай ажал ябуулга тухай КПСС-эй об-комой хүнгэн, эдеэ хоолой промышленностиин ба ху-далдаа наймаанай таһагые даагша С. Н. Булдаев элид-хэлнүүдые хээ.

Тэрэшэлэн энэ семинар дээрэ КПСС-эй обкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша М. М. Гасько, КПСС-эй обкомой по-литическэ гэгээрэлэй бай-шангые даагша В. К. Тюри-на, республикын худалдаа наймаанай министрэй орлог-шо Р. Г. Безручко, респуб-ликын прокурор Б Ц. Цы-денжапов үгэ хэлэһэн байна.

Республикын худалдаа наймаанай, хүн зоной ажа-һуудалай хэрэглэмжэ хан-галгын министерствэнүүдэй, Буркоопсоюзай парторгани-зацинуудай секретарьнар А. Н. Белослудцева Т. Д. Санжиев, Р. Г. Раднаев гэгшэд партийна хүдэлмэ-риингөө дүй дүршэл тухай хөөрэжэ үгөө.

Удаань семинарта хабаа-дагшад Улаан-Үдын пар[...] сэмбын комбинатда, «Юби-лейный» универмагта, ажа-һуудалай байшанда ошожо, тэдэнэй ажал хэрэгтэй, пар-тийна организацинуудайнь хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй танилсаа.

Л. БАЙБОРОДИНА,
КПСС-эй обкомой инструктор.

РОСТОВСКО ОБЛАСТЬ. Дон шадар тариа хуряалга түлэг дундаа. Энэ зураг «Орловский» гэжэ племза-водто буулгагдаа Ажахын механизаторнууд 8.360 гек-тар газарай тариа хуряаха юм.

Тариа хуряалгын түрүү-шын үдэрнүүдһээ эхилжэ, эндэ социалис мүрысөөн дэлгэрээ. В. Писаренко, Г. Онуфриенко, В. Кривенко гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг зве-нонууд мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. Писа-ренкын звено тариа хадана.

ТАСС-ай фотохроника.

Совет орон: шэнэ һонин

ФОТО-МЭДЭЭСЭЛ

ЭРХҮҮГЭЙ ОБЛАСТЬ. Ангар мүрэнэй баруун эрье-дэ, Усть-Илимскдэ ой модо-нон промышленностиин бү-лэг барилга бодхоогдожо байнхай. Энэ бүлэг барил-гын түрүүшын объект — целлюлозын завод. Усть Илимэй ой модонон про-мышленностиин бүлэг барил-га 1978 ондо түрүүшынгээ продукци үгэхэ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: целлюло-зын заводой гол байшангай металл зүйлнүүдые хабсар-галга.

ТАСС-ай фотохроника.

ЗАНШАЛТА ҮДЭРЭЙНГӨӨ ХҮНДЭЛЭЛДЭ

Түмэр замшадай бүхэсоюз-на үдэрые эрхим амжалтаар угтаха ажалай вахтада жагс-һан манай заводой электро-вагонно, вагонно-кузовной, локомотиво-колесно, вагон хаб-саралгын, шэрэм шудхалгын, аппаратна цехүүдэй коллекти-вүүд хахад жэлэйнгээ түсэбтэ даабари болон абаһан социалис уялгануудаа болзорһоонь урид дүүргэһэн тухайгаа элидхээд байна. Мүн тэрэшэлэн мастер В В Дмитриевэй хүтэлбэрил-дэг участогай, локомотив хаб-саралгын цехэй нүхэд Шаро-ван, Михайловай, Мацуковой, кузнечнэ цехэй нүхэр Пушка-ревой, Раздобудкын, Мельни-ковэй толгойлдог слесарьнуу-дэй бригаданууд даабаряа дүүргэһэн тухайгаа түрүүлэн мэдээсэхэ хубитай байба.

З. РОМСКАЯ,
ЛВРЗ-гэй инженер.

Соёл культурын hонин

Аха дүүгэй холбоон

ЛИТОВСКО ЭНЦИКЛОПЕДИ БУРЯАД ОРОН ТУХАЙ

Вильнюс хотодо «Литовско совет энциклопедиин» түрүүшын боти ном хэблэгдэн гараба Совет Буряад орон тухай хэдэн статья тэрээн соо оруулагданхай. Литовско ССР-эй географ, түүхэшэд, экономистнууд Москва Улаан-Үдэ хотонуудай нүхэдэй туhаламжаар Байгалай эрьеын республика тухай том баян, hонирхолтой материал суглуулжа, уншагшадай анхаралда табяа

Эсэгэ оронoo хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ буряад хүбүүд Балтиин далайн республикануудые, тэрэнэй тоодо Литвае фашис булимтарагшадhаа сүлөөлгэдэ хабаадалсажа, эрэлхэгээр тулалдаа. Шяуляй, Паневежис, Утяна хотонуудай хүн зон Советскэ Союзай Герой Михаил Мархеевые hайн hанана. Гусиноозерскдо хүдэлдэг Павел Медведев Вильнюс хотые сүлөөлэлсөө. Хяагта хотын түлөөлэгшэ Константин Могильников бүхы Литвае сүлөөлэлсэжэ, Кенигсберг шадар шархатаhан юм

Буряад ороной мүнөөнэй байдал, тэрэнэй экономико, соёл культура, байгаали тухай нилээд олон мэдээсэл бии. Зүүн Сибириин шэмэг — Байгал далай, Аршаан курорт, эрэлхэг зоригто революционер И. В. Бабушкин, тэрэнэй нэрээр нэрлэгдэhэн хото тухай hонин материалнууд эндэ оронхой.

Литвагай уншагшад буряад драматург Намжил Балданогой зохеохы ажалтай эндэ танилсаха. Богонёор хэлэхэдэ, буряад уран зохёолшодой номуудтай манай уншагшад яhала үнинэй танил юм. Д. Батожабайн С Ангабаевай, Ч. Цыдендамбаевай, Д. Жалсараевай болон бусадай зохёолнууд литов хэлэн дээрэ оршуулагданхай.

Литов уран зохёолшод Буряад ороноор ябаhан юм Жэшээлхэдэ, Витаутас Микалаусас Буряадай АССР-тэ ошожо ерэhэнэйнгээ hүүлээр «Байгалай үүрэй толон» гэhэн очеркнуудай ном хэблэн гаргуулhан юм.

Мүн Буряадай АССР-эй ажахын элдэб hалбаринууд тухай мэдээсэлнүүд энэ боти соо оруулагданхай.

Энциклопедиин удаадахи номууд соо Буряад орон тухай дэлгэрэнгыгээр хөөрэгдэхэ юм

«Литовско совет энциклопеди» 75 мянган хэhэгээр гараа. СССР-эй арадуудай хоорондохи харилсаа холбоонoй, хани барисаанай хэрэгтэ энэ ном туhатай, нүлөөтэй байха юм

Вл. НОРГАИЛА,
«Атлантика» радиостанциин корреспондент.

Шэнэ ном

ҮХИБҮҮДТЭ ЗОРЮУЛАГДАНА

Поэт, кинорежиссер Барас Халзановай нэрэ республика доторнай яhала мэдээжэ болонхой Тэрэнэй зохёоhон шүлэгүүд Буряадай номой, Москва хотын «Современник» хэблэлнүүдээр номууд болгогдон гараhан байха. Тиихэдэ Барас Халзанов «Сагаан морин», «hүүлшын намналга», «Нүүдэл фронт» гэhэн фильмүүдэй сценаринуудые бэшэжэ, тэдэнээ, мүн «Открытие» гэжэ кино табиhан юм.

hаяхан Буряадай номой хэблэлээр тэрэнэй шүлэгүүдэй шэнэ ном хэблэгдэн гараба. Тэрэнь «Мэндэ амар, далай» гэжэ нэрэтэй Энэ номынь эдир үетэн — үхибүүдтэ зорюулагдана.

Барас Халзанов Номгон океан дээрэ дүрбэн жэлэй туршада Далайн-Уhан сэрэгэй флодто алба хэлэн юм Тиимэhээ далайе яhала мэдэхэ байна.

Далай тухай бэшэhэн шүлэгүүдынь шэнэ ном соонь оруулагдаа.

Манай корр.

Манай айлшан

КАЗАХ ПОЭДТЭЙ УУЛЗАЛГА

Казах ороной мэдээжэ поэт Нутфулла Шакеновэй номуудтай нютагайнь, хүршэ областьнуудай, үргэн уужам СССР-эй уншагшад танилсахай юм Нүхэр Шакенов Эхэ орон соогуураа аяншалха дуратай, тиигээдшье нилээд олон республикануудаар ябаhан байха.

1972 оной намар Нутфулла Шакенов Буряад орондомнай айлшалжа ерэhэн юм. Тиихэдээ республика соогуурнай нилээд аяншалhан, ажахынуудай хүн зонтой танилсаhан, партийна, советскэ органуудай хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзаhан байна. Энэ аяншалгынгаа hүүлээр поэт Буряад орон тухай очеркнуудые бэшээ hэн.

Мүнөө Н. Шакенов Байгалай эрьеын республикада хоердохёо ерэбэ. Хахад hарын туршада Буряад орон соогуур аяншалха, Байгал-Амарай түмэр замай барилгашадтай уулзаха байна.

Г. ДАШАБЫЛОВ.

Совет дуунай hайндэр

КОМПОЗИТОРНУУД КАБАНСКДА

Байгша оной июлиин 10-hаа эхилжэ, «России композиторнууд — гурбан орденто Буряадай ажалшадта» гэhэн гаршаг доро совет дуунай hайндэр эхилээ. Тэрэ үдэр Россиин композиторнууд, Москва, Ленинград хотонуудай артистнууд Улаан-Үдын авиазаводой «Забайкалец» стадион дээрэ уран бэлигээ харуулаа гэжэ мэдээсээ hэмди.

Мүн композиторнууд болон артистнууд Гусиноозерск хотын, Загарайн аймагай Онохой поселогой, Мухар-Шэбэрэй аймагай ажалшадта айлшалан ошожо, уулзалгануудые үнгэргөө. Тэндэ композиторнууд өөhэдынгөө дуунуудтай хүн зониие танилсуулhан байна.

Июлиин 14-нэй үдэр эдэ композиторнууд болон артистнууд Кабанскын аймагта ошобо. Тэндэхи тосхон, ажахынуудаар тэдэнэр ябажа, Байгал далайн эрьеын хүн зондо уран бэлигээ харуулаа.

Г. ТОГОЛОЕВ.

Зунай амаралта

Зунай hайхан сагай ерэхэдэ, манай эдир үетэн — пионернүүд лагерьнуудта амарна, Эхэ орон соогуур аяншална, түрэл хизаар ороноо шэнжэлхэеэ походто гарана.
Тэдэнэр соёл культурын, түүхын, археологиин талаар hонирхолтой материалнуудые суглуулдаг
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ахын аймагай пионернүүд аяншалгада гаража ябана.
Д. ДУГАРОВАЙ фото

Алтайн хизаарай опереттын театрай зүжэг

„ЖАННЫН ГУДАМЖЫН ДҮРБЭН“

О Сандлерай бэшэhэн «Жанныын гудамжын дүрбэн» гэhэн хүгжэмтэ комеди Улаан-Үдэ хотодо түрүүшынхиеэ табигдаба. Айлшалжа байhан Алтайн хизаарай опереттын театр энэ зүжэгые харуулба.

Энэ хүгжэмтэ комедиин либреттые Г. Плоткин бэшээ. Үнэн дээрээ «Жанныын гудамжын дүрбэн» гэжэ комедимнай Одессэ тухай О Сандлерай бэшэhэн трилогиин хоёрдохи хуби болоно бшуу. Түрүүшынь хуби граждан дайнай үе сагта зорюулагдаhан байгаа. Тиигээд хоёрдохи хубинь—«Жанныын гудамжын дүрбэн» гэhэн зүжэг ёhото опереттын бүхы эрилтэнүүдтэ хүрэхэгүй, бирагүйшэг байна. Энэ зүжэг шог ёгто, энеэдэтэй үгэнүүдээр олон. Тиимэшье энэнь пьесые эбдэрнэгүй: мүнөө үеын шухала темые харуулалга тиимэ гүйхэнөөр шиидхэгдээ гэхэдэ, алдуу болохогүй ёhотой

Либреттын hула дээрэhээ баhал тиимэхэн hулашаг хүгжэм бэшэгдээ гээшэ ха. Үнинэй танил, «хашартаа» болошоhон аялга дуунууд, абяанууд тэндэ зэдэлнэ

Иимэ зүжэгые табижа, харагшадта, шагнагшадта бодото hайн зохёол болгон хүргэхын түлөө режиссер И. Дубницкая болон театрай коллектив ехэхэн оролдолго гаргаа гээшэ ха.

Эндэ иигэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй: Алтайн хизаарай опереттын театрай залуу коллектив эдэ дутуу дунданууды заhан гаража, яhала болохотой зүжэг табяа гэжэ hанагдана.

Опереттын театрнуудай урда табигдадаг эрилтэнүүд нилээд ехэ. Тиибэшье Алтайн театрайхид (дирижерынь А. Фаерман) оркестрэй наадые hайнаар табижа шадаа. Дуушад болон оркестр хоёр нилээд тааража, ами нэгэн наадана. Зарим нэгэн хазагайрhан газарнуудай наадан соонь дайралдабашье, бүхы дээрээ зүжэгэй яbаса, хүгжэмые гүйсэдхэлгэ яhала гэмгүй, ульгам боло. Тэрэньшье ойлгосогой Шэнэ шагнагшадай урдахи харюусалгаа театрай коллектив hайн мэдэрнэ гээшэ. Илангаяа хоорой (хормейстерынь В. Тюрликов) дуулахань олондо hайшаагдаа

Пьесын хоёрдохи үйлэдэхи «Цыгануудай хатар», хореографическа сценэнүүд зүжэгые шэмэглэн гоёоно.

Далайн-Уhан сэрэгэй офицер Андрей (мүн тэрэ парикмахер Стасик) ролиие артист Ю. Кашин шадамар оэрхээр гүйсэдхэнэ. Зүжэгэй дутуу дундануудтайшье hаа, хүгжэмэйнгөө талаар бирагүйшэгшье hаа, энэ актер хадаа ёhотой hайн образ бүтээжэ шадаа.

Тиихэдэ артист В Филимонов СС-эй полковник Гофмайерай шуhата зэбүүн абари зан, дайсанай шарайе яhала эли тодоор харуулжа шадаа. Эсэсовец нэгэ талаараа энеэдэтэй, нүгөө талаараа аймшагтай шэрүүн, ойгоо гутахаар хүн. Энэ хадаа хүсэтэй, аюултай дайсан болоно. Тиимэл хадань Андрейн илалта ехэшье, дорюуншье болоно бшуу.

Артист С. Федоров (партизан Заграва) наадаhан рольдоо ехэ таарана. Эхэ оронойнгоо түлөө тэмсэжэ байhан хүнэй образ эли тодоор харагдана Базаар наймаа хэдэг мадам Чирус, мадам Перепелица (артистнууд В. Прогунова, Н. Гутиева) гэгшэдэй образууд hайн.

Мүн городые толгойлогшо Пынтя (артист Овчинников) тэрэнэй шууяатай hамган (артистка В Герасимова) гэгшэдые хаража энеэнэшьеоди. шоо үзэнэшьебди.

Эхэнэрнүүдэй гол образууд (Мария болон Катя) хүсэд харуулагдажа шадагдаагүй гэжэ тэмдэглэмээр Эдэ рольнуудта артистнууд Г. Савченко, Н. Харламова гэгшэд наадана

РСФСР-эй искусствын габьяата ажал ябуулагша А. Шелковников энэ зүжэгые шэмэглээ. Теэд энэ шэмэглэлынь дан юрын, баазашаг болошоо. Гоё hайхан сэсэрлиг соо умбаhан, сэн хир хүхэ далайн эрье дээрэ түбхинэhэн Одессэ хотын шэнжэ шанар эндэ мэдэрэгдэнэгүй.

Алтайн хизаарай опереттын театрай табиhан түрүүшын зүжэгүүдые хаража үзэхэдэ, нилээд шадабаритаи, уран шадабаритай коллектив манайда айлшалжа ерэбэ гэжэ хэлэхэдэ, алдуу болохогүй.

О. КУНИЦЫН,
искусство шэнжэлэгшэ.

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаhанда. «1976 оной ургаса хурялгада—эрхим бэлэдхэл» — түрүү бэшэг. «Тэжээл бэлэдхэлгэдэ бии байhан нөөсэ аргануудаа бултыень хэрэглэхэ» — суглуулбари. «Кабанскын ажалшадта айлшалга» — Т. Волынцевагай корреспонденци. Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указууд. СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ.

Хоёрдохи хуудаhанда. «Фабрика даабаряа шэнэлбэ» — М. Хензыхеновэй статья. «Үүлтэртэ хэрэг хонин ажахы хүгжөөлгые хойшо татана» — Ю. Убеев, Ю Нагаевай статья. «Совет орон: шэнэ hонин».

Гурбадахи хуудаhанда. «Жэгдэ алхам» — Л. Кирилловагай статья. «Бага киногой» шиидхэгдэхэ асуудалнууд» — В. Васильев, З. Лясоцкиин статья, «Марк Твен хараа hаа» — АПН-эй материал Хилын саана.

Дүрбэдэхи хуудаhанда. «Зол жаргал тухай дууланам...» — Т. Волынцевагай статья. «Уншагшын мэдээсэлнүүд» — суглуулбари. Мэдээсэлнүүд. сонсохолнууд.

СЭНХИР ЭКРАН

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.00 — Металлургын үдэр. Асари барилгашадай үдэрнүүд»—кинопрограмма 12.00 — Шэнэ hонин. 12.10 — «Гигант на Вахше» телеочерк. 12.40—«Н. А. Некрасов ба ород арадай дуун». 13.20 — «Үхибүүдтэ — «Мы с Вулканом» — фильм». 14.30 Москва ба москвагайхид». 15.00 — «Семнадцать мгновений весны» (11-дэхи сери). 16.05 — «Вес взят» —баримтата фильм. 16.35—Москвагай академическэ хореографическа училищиин пурагшанарай концерт 17.20 — Забhарлалга. 17.30 — «Дэлхэйн арадуудай оюун бэлиг» 18.00 — «Время»

Улаан-Үдэ. 18.30 — Телевизионно hонин 18.50 — «Лектор ба шагнагшад». 19.15 — «Ород аялгануд» фильм-концерт.

«Орбита». 19.35 «Залуу наhанай эрьен срэхэдэ» — Л. Утесовой хабаадалгатай эстрадын программа 20.30—«Түрэл орон дотор» Узбегэй ССР. 21.00 — Шэнэ hонин. 21.25 — «Семнадцать мгновений весны» (11-дэхи сери) 22.30 — «Баримтата экран». 24.00 «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан Үдэ. 18.10 — hурагшадта — «Түүдэг» гэжэ тележурнал (буряадаар)

«Орбита». 18.30 — «Семнадцать мгновений весны» (11-дэхи сери).

Улаан-Үдэ. 19.35 — «Улаан-Үдэ» — хотын программа.

САГАЙ УЛАРИЛ

Мүнөөдэр республикадамнай үүлэтэйшэг байха. Ахын Түнхэнэй, Захааминай, Зэдын болон Хяагтын аймагуудта, Байгалай урда эрьеэр бороо орохо, аадарлаха. Баруун-урдаhаа секундын 3—7, аадарай үедэ 7—12 метр хүсэтэйгөөр hалхилха. 28 33 градус халуун болохо. Ахын, Түнхэнэй, Захааминай аймагуудта, Байгал шадар 23—28. Улаан Үдэдэ 30—32 градус халуун болохо.

«СПОРТЛОТОГОИ»
«СПОРТЛОТО-2 ой» ТИРАЖ

«Спортлотогон», «Спортлото-2-он» июлиин 14-дэ Москвада үнгэргэгдэhэн 28-дахи тиражай дүнгүүд иимэ:

«Спортлото»—29 (парашютна спорт), 2 (автоспорт), 37 (буудалга), 11 (велоспорт), 17 (уран hайханай гимнастика), 26 (мотобол)

«Спортлото-2» — 16 (гимнастика), 33 (регби), 26 (мотобол), 24 (сана), 36 (слалом), 42 (хүндэ атлетикэ)

(ТАСС).

Шатараар республикын түрүү hуури эзэлхын түлөө энэ хабар үнгэргэгдэhэн 42-дохи мүрысөөнэй эзлжээтэ наадануудай болоно дүүрэхэдэ, эдир шатарша хүбүүн Сокто Намжиловай нэрэ, тэрэнэй удаадахи амжалта илалтануудые түрүүшүүлэй тоодо радиогоор дамжуулагдадаг, газетэнүүдтэ бэшэгдэдэг байгаа...

Энэмнай хэн гээшэб? Хаана hурадаг юм? Урда тээнь ямар амжалта туйлаhан байгааб? Яагаа түргэн урган гарабаб? – гэхэ мэтэ асуудалнууд олоной анхарал татаха. hонирхол үүсхэхэ. Эртэ урда сагай наадында шатарта дуратайшуулай эдэ бүхы асуудалнуудта тобшохоноор харюу үгэхые хүсэбэб.

ЭДИР ШАТАРШАН

— Би Соктые Улаан-Үдэ хотын 14-дэхи дунда hургуулиин 2-дохи класста hуража байхаhаань хойшо мэдэхэб. 1968—1969 онуудай hуралсалай жэлэй эхиндэ – алтан намарай оршон ерээд байhан нэгэ үдэр Дэржо ахаинь (тэрэ мүн лэ намда ябажа, нэгэдэхи разрядтай болоо hэн) дүү хүбүүгээ дахуулаад, республикынгаа нииислэлдэхи Пионернүүдэй байшангай дэргэдэхи шатарай кружогой хэшээлдэ асараа hэн, — гэжэ олон үеын бэрхэ шатаршадые эндэ hурган хүмүүжүүлhэн, манай республикын хэдэн удаа чемпион байhан спортын мастерта кандидат Александр Михайлович Игумнов хөөрөө hэн. — Хушан шарахан шарайтан, бэеэр багахан. хурса hонор харасатай, пүбэлгэн hонюуша хүбүүхэн хэшээл бүхэндөө хананхатай hайнаар хандажа, шатарай нюусануудтай түргөөр танилсаhан юм...

Аба ахай хоёройнгоо наадахые хара хараhаар ябадалыень мэдэхэ, хюлгэ дээгүүр шатарай хүбүүдэй, бодонуудай ябадал мэдэдэг болоhон байгаа.

Тэрэ гэhэнhээ хойшо Сокто Намжилов дүршэл шадабаряа оролдосотойгоор дээшэлүүлжэ, 11-тэйдээ нэгэдэхи разрядай нормо дүүргээ hэн. Энэ үе соо тэрэ республика доторoo, мүн Аласдүрна зүгэй зоно, Россиин Федерации соогуур үнгэргэгдэhэн ехэ ехэ мүрысөөнүүдтэ хабаадаhан байна. Тиихэдээ наадынай арга очол шадабари гүнзэгыгөөр шудалаа Сокто хүбүүхэн шатарай тусхай литературатай танилсажа, наадыналй теори шудалдаг юм.

Бэрхэ hурагшамнай бодолгуйгөөр наадаха ехэл дурагүй хүн даа. Хэрбээ нүгөөдынгөө ямар нэгэ аргаар партияа «амгалан ёhoop» түгэсхэхэ гээшье hааиь, Сокто энээнhээнь арсажа, шэнэ үргэлжэлэл олохые оролдодог. Тиигэжэ хамаг партинуудта — англи эхин ба сицилианска хамгаалалта — наадаха дуратай байдаг гэээы, — гэжэ А. М. Игумнов онсолон тэмдэглээ hэн.

Энэ хэлээшэнь үнэхөөрөөшье зүб. hурагшадай дунда командаараа РСФСР-эй түрүү hуури эзэлэлгын мүрысөөн нёдондо жэл Воронеж хотодо үнгэргэгдэхэдэнь, 14 дэхи hургуулиин 8-дахи класс дүүргэhэн хүбүүн Сокто Намжилов хоёрдохи хюлгэ дээрэ наадахадаа. 2-дохи hуури эзэлhэн байна. Эндэ эгээл гоё hайхан партинаадаhанайнгаа түлөө тэрэ тусхай шанда хүртэhэн юм.

1974—1975 онуудта Сокто «Труд» бүлгэмэй областнои соведэй чемпионой нэрэ солодо хоёр дахин хүртэнхэй. Тэрэ спортын мастерта кандидадай гурбан баллтай болонхои. Хойшодоо үсэд нэтэрүүгээр hорилго, бэлэдхэл хэбэл, манайда эгээл залуу мастерта кандидадай урган гараха байhаниинь дамжаггүй.

С. Намжилов номдоо бэрхэ юм. Тиимэhээ ехэ ехэ мүрысөөнүүдтэ бүхэли hараар хабаададаг байха юм. Энэ жэлдэ тэрэ юhэдэхи класс амжалтатай hайнаар дүүргээ. Сокто хүбүүхэн сүлөө сагтаа шатарhаа гадна. уран hайханай ном уншадаг кино, театрта ябадаг, ой соогуур санаар сэнгэн hолзорхо дуратай.

—«Труд» ДСО-гой Россин соведэй шэлэн абалгын мүрысөөнэй энэ хабар Омск хотодо үнгэргэгдэхэдэнь, тэрэ 11-hээ 6.5 очко абажа Манай «Трудай» шад урдань иимэ ехэ та хэзээдэшье түй юм, — гэжэ респу мэй шатарай феле түрүүлэгшэ В. А. М хөөрэнэ.

Буряад ороной 4 чемпионадта 15 эгээл шатаршад хабаадаhан Табаниинь мастерта дадууд, бэшэниинь нэ разрядтайшуул байгаа. 16-тай Сокто Нам түрүүшын 9 наадаhа очко абаба. Тиихэдээ та кандидадууд Алек Самарин, Николай Гал гэгшэдые шүүhэн, Ва Залкинд болон Вла Агафоновтой тэнсэhэн Арбадахи турта рес кын чемпион ... хад очкогоор түрүү ... hан мастерта Игорь Дмитриевтэй наадаха болобо. Тус ... суглараагшадай hо ехээр татаа hэн. Эндэ шань республикынгаа пион болохо hэн. 17 ябадалдаа алдуу гар С. Намжилов шүүгдэ баигаа Удаань тэр данда Юрий Краснов. сен Шагжиев гэгшэд лигдажа, эдир шатар дүрбэдэхи hуурида гар байха юм. Энэнь ехэ а та гээшэ.

Мүнөө жэлэйнгээ дутагдалые заисуулжа ритой амжалта туйлаха ха гэжэ hанагдана. Энэ лаар Сокто Намжилов арга боломжотойл.

Б М. ЖИГЖИТО...
манай ко...

Хилын саанаhаа

· телефон · телеграф · радио

ГАВАНА

Кубын правительствын тогтоол

ТАСС

Кубын революционно правительство байгша оной октябриин 10-да арадай засагай органуудай муниципальна ассамблейнүүдтэ депутадуудай бүгэдэ нийтын hунгалта үнгэргэхэ тухай шиидхэбэри абаба. Тиигээд hүүлээрнь эдэ делегадууд арадай засагай органуудай провинциальна органуудта түлөөлэгшэдые, нийтэ национальна хэмжээндэ арадай засагай органуудай депутадуудые hунгаха байна. Провинциальна ассамблеинүүдэй гэшүүд хоёр жэл хахадай туршада, депутадууд табан жэлдэ өөhэдынгөө уялга үүргые дүүргэжэ байха юм.

Муниципинүүдэй, провинцинуудай болон бүхы ороной арадай засагай органууд үргэн нийтэ арадай түлөөлэгшэдhээ бүридэхэ юм гээд тогтоол соо заагдана. Тэдэнэр гүрэнэй элдэб эмхинүүдтэй нягта холбоотойгоор ажалаа ябуулха.

Кубын арадай засагай органуудта үнгэргэгдэхээ байhан hунгалта хадаа энэ орон доторхи социалис байгуулалтые саашадань бэхижүүлгын, революционно дэбжэлтые болон арадай демократиие хүгжөөлгын үшөө нэгэ элихэн гэршэ боложо үгэнэ.

ДЕЛИ

Делидэ конференци болобо

ТАСС

Хайшаашье хабаададаггүи гүрэнүүдэй информациин министрнүүдэй ба информационно агентствануудэн хүтэлбэрилэгшэдэй конференци эндэ болобо. 60 шахуу оронууд тэрэнэй хүдэлмэридэ хабаадалсаа Хайшаашье хабаададаггүи гүрэнүүдэй ажабайдал тухай информациин асуудалнууд. мүн тэрэниие дэлгэрүүлхэ тухай асуудалнууд эндэ зүбшэн хэлсэгдээ.

Конференцидэ хабаадагшадые амаршалха зуураа Индиин премьер-министр И. Ганди бүхы hалбаринууд дээрэ. тэрэ тоодо информационно хэрэгтэ колониализмын үлэгдэлнүүдые үндэhөөрнь усадхахые уриалаа. Баруун гүрэнүүдэй информационно агентствануудэй болон хэблэлнүүдэй тараадаг худал хуурмаг үгэнүүдые дэмыдэ этигэжэ байхын орондо бидэнэр хоорондоо дүтүүр танилсаха, холбоо барисаатай, hаналаа эбалсадаг байха ёhотойбди гэжэ тэрэ хэлээ.

Делидэ абтаhан шиидхэбэринүүд август соо Коломбодо болохо хайшаашье хабаадаггүй оронуудай правительствануудые толгойлогшонорой конференци дээрэ баталагдаха юм.

ХЕЛЬСИНКИ

ВСМ-гэй МЭДҮҮЛГЭ

ТАСС

Дүтын Зүүн зүг улам түгшүүритэ байдалтай газар болоно. США-гай зүгhөө дэмжэгдэhэн Израилиин добтолгоео үргэлжэлүүлдэг байhан дээрэhээ, тэрэшэлэн Дүтын Зүүн зүг тушаа, араб арадуудта эсэргүү, илангаяа эндэхи орон нютагуудай түрүү үзэлтэй, патриотическа хүсэнүүдтэ эсэргүү империализмын ээрхэг түримхэй түсэбүүдhээ боложо эндэхи байдал хүндэрнэ.

Дүтын Зүүн зүгтэхи хүшэр хүндэ байдалые, илангаяа Ливандахи уршагта үйлэ хэрэгүүдые хараада абаха зуураа, ВСМ болбол Ливан болон бүхы Дүтын Зүүн зүг тушаа империализмын hанаашалдаг хорото түсэбүүдые буруутуулха хэрэгтэ туhалха гэhэн уряатайгаар эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдтэ, национальна сүлөөрэлгын ба бодото үнэн байдалай түлөө бүхы тэмсэлшэдтэ хандаха шухала гээд ВСМ тоолоно.

ЛИССАБОН

Португалиин шэнэ президент тушаалдаа оробо

ТАСС

Июлиин 27-ной hунгалтаар энэ үндэр тушаалда hунгагдаhан генерал Антониу Рамалью Эанешэй Португалиин Республикын шэнэ президентын тушаалые даажа абалгын ёhолол июлиин 14-дэ эндэ болобо.

Президент Антониу Рамалью Эанеш Португалиин конституцида үнэн байха тухай шахаа тангариг үгөөд. конституциин дүримүүдые сахиха, тэрэниие ороной бүхы граждангуудай сахиха ябадал хангахаб гэжэ найдуулаа.

АВСТРАЛИ. Сиднейдэ демонстраци болобо. Тэрээндэ хабаадагшад ороной экономическа болон политическэ бандалда правительствын США-гай нүлөө доро ябуулдаг политикые буруушаагаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: демонстрациин үедэ.

ЮПИ—ТАСС-ай фото.

ЛИССАБОН

Интерсиндикадай пленум

ТАСС

Португалиин ажалшадай нийтэ нэгэн профсоюзай (Интерсиндикадай) пленум эндэ болобо Тэрээндэ хабаадагшад орон дотор политическэ ба экономическа оршон байдалые зүбшэн хэлсэжэ. шэнэ правительствын бүридүүлэгдэхые да тээ Португалиин ажалшадта хамаатан тон шухала асуудалнуудаар профсоюзай хүдэлөөнэй хараа бодол тодорхойлбо.

Арадай ажахын элдэб hалбаринуудай 1,2 миллион гаран ажалшадые түлөөлhэн профсоюзан организациин делегадууд пленум хабаадалсаба.

Португалиин ажалшад хадаа орон доторoo политическэ, экономическа ба социальна демократиие хүгжүүлхэ, экономикые туурйтай болгохо, мүлжэлгэ болон дарлалтада эсэс табиха эрхэ нүхэсэлнүүдые гуулха хүсэлэнтэй гээд пленумэй баталан абаhан тогтоол дотор тэмдэглэгдэнэ.

Ажалшадай аша туhада хамаатай бүхы асуудалнуудаар ерээдүйн правительствотай, мүн гүрэнэй засагай бусад органуудтай хэлсэхэхыень Интерсиндикадай секретариадта пленум даалгаба. Интерсиндикадай секретариат ажалшадай ганса хан лэ хуулита түлөөлэгшэнь мүн гээд тогтоол дотор хэлэгдэнэ.

БЕЙРУТ

ЛИВАНДАХИ БАЙДАЛ

ТАСС

Ливанай хархис хүсэнүүд сэрэгэй ябуулгануудые үсэд шангаар hүжэрөөжэ үргэлжэлhэн зандаа. Эндэхи сэрэг дайн энэ ороной арад зондо национальна хохидол ушаруулба. Ливанай хүдэлмэрилшэдэй болон алба хаагшадай нэгэдэмэл профсоюзуудай федерациин үгэhэн сэгнэлтын ёhoop. арбан табан hарын туршада зэбсэгтэ тулалдаануудай болоhоной эсэстэ энэ орондо 20 миллиард долларой хохидол ушаруулагдаа. Ливанай экономико доройтонхой.

Орон доторхи байдал тон шахардуу шанга зандаа Аихабтар шанга, ехэ тулалдаанууд болоно. Нэгэ талаhаа, Ливанай национальнопатриотическа хүсэнүүд болон Палестинын эсэргүүсэлтын хүдэлөөнэй, нүгөө талаhаа, баруунай үзэлтэй христиан шажантанай хүсэнүүдэй хоорондо хүндэ тиллери хэрэглэлгэтэйгээр хатуу шанга тулалдаанууд Бейрудтэхи Телль-Заатар гэжэ палестинынхидай ... герие тойроод болоно. ... герие хамгаалагшад ... бэдэхи долоон хоногоо ... санай добтолгонуудые дэргэнь сохижо байна.

Баруунай үзэлтэй хүсэнүүд урда зүгhөө Триполи городто үргэнөөр дотолжо Хэблэлэй мэдээсэлэй ёhoop. Сириин арги... Сайдада дүтэ оршодог ... хранидахи нефть сэбэрлэлгын заводые дахин буудаа Энэ завод hандаргагдаха Ливан орон горючи, түлэшэгүй болонхой.

ЛОНДОН

Хунтын политикын үрэ

ТАСС

«Мүнөө Чилиин экономико ямар байдалтайб гэхэдэ, тэрээн дээгүүр угаа ехэ хүсэтэй хии hалхинай дайраад гараhандал адляар үзэгдэнэ», — гэжэ Сантьягода гарадаг «Файнэншл таймс» хэблэлэй корреспондент байhан Хью О Шонесси гэгшэ бэшэнэ. Тэрэнэй хөөрөөн энэ газетэдэ тунхаглагдаhан байна.

Тон багаар харуулагдаhан тусхайта баримтануудай ёhoop болоходоошье, 1975 ондо Чилиин национальна продукт, хүн бүриин хүртэсэдэ абажа харабал, 16 үлүүтэй процентээр хороhон байна гээд тэрэ тэмдэглэнэ. Эд буйлуулдаг промышленностьда ба барилгада илангаяа муу байдал тохёолдоо. Промышленнын үйлэдбэриин хэмжээн—... барилгын бүтээсэ—35 процентээр доошолhон байна

Хүдэлмэригүйшүүл угаа түргөөр олошорно. Үнгэрэгшэ жэлэй hүүл багаар ниислэл хотын бүхы хүдэлмэриин хүсэнэй 16,5 процентнь ажалгүйдэhэн байна. Байгша оной үнгэрhэн hаранууднуудта энэ талаар бүришье муу байдалтай болоо.

Мүнгэнэй сэнгээ буураалга ... процентда хүрөө.

Иимэ хүшэр хүндэ байдал хунтын ябуулдаг финансова болон экономическа политикын үрэ мүн гээд корреспондент үргэлжэлүүлнэ.

Редактор Р Б. ГАРМАЕВ.

Манай адрес, телефонууд:

Индекс. 670000. г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35. Телефоны: секретариат—2 66 76, приемная—2 54 93.

Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР Н 03821. Заказ № 00667.